

KORĖJOS KOMUNISTAI NETEKO 44,500 KARIU

STOJA UŽ PASIUNTIMĄ PENKTAKOJŲ I KONCENTRACIJOS STOVYKLAS

Kongresas privalo suvaldyti priešvalstybinius gaivalus

WASHINGTON. — Kongreso nariai vis griežčiau pradeda nusistatyti prieš komunistus ir jų bendrą veiklą. Reikalaujama, kad tie penktakojai būtų pasiųsti į koncentracijos stovyklas arba iš jų būtų sudaryti "darbo batalijonai", kol tęsis Korėjos karas.

Kongresmanas Vursell iš Illi-

nais kaltina senatorių Lucas, kad tasai daras obstrukciją Mundt-Nixon biliui priimti. Kongrese pasakytoje kalboje Vursell pareiškė, kad turi būti priimtos griežtos priemonės šio krašto išdavikams suvaldyti. Reikalui esant, komunistai ir bendrą veiklą turėtų būti į koncentracijos stovyklas suvaldyti.

SMARKIAI PAGYVĖJO JAPONIJOS PRAMONĖ

TOKIO. — Nėra to blogo, kas neišeitų kam nors ir gerą. Imkime kad ir Korėjos karą, kuris nepaprastai prisidėjo prie Japonijos pramonės atgijimo.

Laivai, kurie stovėjo uostuose, dabar vos spėja atlikti užsakymus, — jie dieną ir naktį gabena į Korėją įvairias reikmenas. Tankeriams irgi yra daugiau darbo, negu jie pajėgia atlikti.

Vaistų gamyba, kuri neturėjo kur dėti savo produktų, dabar baigia išparduoti atsargas.

Kvalifikuotiems darbininkams (elektrotechnikams, mechanikams ir plumberiams) atsirado daugiau darbų. Prekyba irgi pagyvėjo.

Tačiau karas atnešė gyventojams daug ir nemalonumų. Prasidėjo spekuliacija ir atgijo juodoji rinka. Kainos prekėms ėmė smarkiai kilti. Kai kurios prekės jau pabrango 70 nuošimčių.

Kaip yra išsipleitęs juodoji rinka, bus numanu iš to, kad keturių dienų būvyje Tokijo mieste policija suėmė 1,070 juodosios rinkos meklėjų.

Harriman aplankė Ko- rėjos frontą

TOKIO. — Prezidento Trumano specialus užsienio reikalų ambasadorius W. Averell Harriman buvo nusikridęs į Korėjos karo frontą. Jis aplankė patenkinamas Amerikos ir Australijos aviaciją, kuri teikianti didelę paramą armijai. Didelį įspūdį jam padarė karių moralė. Pasirūpinimas laimėti esąs nepalaužiamas.

4,000 piliečių prisiekė susilaikyti nuo berei- kalingo pirkimo

PORTLAND, ME. — Portlando planas — planas susilaikyti nuo bereikalingo pirkimo bei sudarymo maisto ir kitokių prekių atsargų, čia rado nemažai pritarėjų. Miesto stadione įvykusiame masiniame susirinkime 4,000 asmenų pasisakė remiantį tą planą. Jie pasižadėjo jokių atsargų nedaryti, o tik pirkti tai, kas reikalinga, kaip tai daroma normaliais laikais.

"NAUJIENŲ"

raštinė atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vak., šeštadienį nuo 9 iki 12-tos diena, sekmadienį uždaryta.

Agituoja daryti sa- botažą

BELGRADAS. — Vengrijos radijas, kuris transliuoja atsišaukimus į Jugoslaviją, pradėjo vartoti smarkią agitaciją. Jugoslavai yra raginami visokiais būdais kenkti Tito režimui. Į geležinkelius atsišaukiama, kad jie gadinėtų lokomotivus, ardytų geležinkelio bėgius, naikintų vagonus.

Atsišaukiama į visus darbininkus, kad jie atsikasytų kasit varį, ciną, šviną ir kitos rūšies metalus, kuriais pasinaudotų Anglijos ir Amerikos "karo kurstytojai".

Esperantininkų kon- gresas

PARYŽIUS, Prancūzija. — Čia atsidarė esperantininkų kongresas. Dalyvauja 2,500 delegatų iš 34 valstybių. Vyriausias kongreso uždavinys — tai surasti būdus, kad pasaulis priimtų esperanto kaip tarptautinę kalbą.

Šis yra 35-tas kongresas žmonių, kurie kalba esperanto. Dalyvauja keli delegatai iš rytų Europos. Iš Rusijos tačiau neatvyko nė vienas. Šiaurės Amerikos Esperanto sąjungos sekretorius George Alan Connor sakė, jog "Esperanto pramuštų skylos geležinėje uždangoje".

Pasak Connor, jau 1,500,000 žmonių vartoja esperanto kaip kasdieninę kalbą. Jungtinės Valstybės esperantininkų sąj. 5,000. Jų skaičius nuolat auga.

450 milijonų slėp- tuvėms

NEW YORK. — Meras O'Dwyer paskelbė planą New Yorko gyventojams apsaugoti nuo atominių bombų. Pagal tą planą turės būti įrengtos specialios slėptuvės trobesių rūsiuose, žaidimo vietose ir miesto daržuose. Apsauičiuojama, kad tų slėptuvių įrengimas atsis maždaug 450 milijonų dolerių. Tokiam projektui bus reikalinga federalė parama.

Normaliais laikais slėptuvės miesto daržuose galėtų būti naudojamos automobiliams pastatyti.

Planą slėptuvėms paruošė miesto planavimo komisijos pirmininkas Jerry Finkelstein ir jo bendradarbiai inžinieriai.

Helikopteriai pirmą kartą naudojami kare. Juos pradėjo naudoti marinių divizija sužeistiesiems iš karo lauko gabenti į ligonines.

Bridges turės pasi- likti kalėjime

SAN FRANCISCO. — Federalis distrikto teisėjas Dal M. Lemmon atmetė Harry Bridges advokatų peticiją ryšyje su "habeas corpus", atseit, nuteisinto paleidimu iš kalėjimo.

Bridges įrodinėjo, kad jo atveju yra lauzomos konstitucijoje garantuojamos laisvės.

Bridges buvo įkalintas šeštadienį, kai federalis teisėjas nusprendė, jog jis sudaro pavojų šiam kraštui savo nusistatymu Korėjos klausimu. Dvidešimt penkių tūkstančių dolerių užstatą teisėjas atšaukė ir todėl Bridges turėjo eiti į kalėjimą.

Kalėjime Bridges turės pasi- likti tol, kol apeliacijos teismas neišspręs jo bylos.

Nepatenkinti karo žvalgyba

WASHINGTON. — Senatoriai Byrd ir Bridges sako, kad Amerikos karo žvalgyba Korėjoje nesugebėjo atlikti savo pareigų. Kai šiaurės Korėjoje per kelis mėnesius ėjo pasirošimas dabartinei agresijai, tai žvalgyba suėmė ir nieko apie besiantį pavojų nepatyrė. Pagaliau, kai prasidėjo karas, tai žvalgyba ir vėl nepajėgė nieko tikslaus patirti. Pavyzdžiui, ji pranešė, kad komunistai rezervų neturi. Dabargi pasirodė, jog tai neatitinka tiesos, — į karo frontą komunistai siunčia vis naujus ir naujus rezervus.

Senatorių manymu, karo žvalgyba turėtų būti "šukresta" ir iš pat pagrindų reorganizuota.

Demokratai nusipirko namą savo būstinei

WASHINGTON. — Demokratų partijos komiteto pirmininkas William M. Boyle paskelbė, kad demokratų būstinei nupirktas trobesys Washingtono. Už trobesį sumokėta \$250,000.

Trobesys esąs 8 aukštų. Jo adresas — 1733-35 De Sales St., N. W.

STREIKAS CUKRAUS PLANTACIJOSE

HONOLULU. — Jūrininkų unijos nariai apleido visas Havajų salos cukraus plantacijas. Vadinas, jie paskelbė streiką. Kai kurie spėlioja, jog tas streikas esąs susijęs su unijos vado Harry Bridges įkalinimu.

Vėliausios Žinios

— J. V. saugumo tarybos posėdį Malik paverė propagandos tribūna. Pasinaudodamas pirmininko teisėmis, jis kalbėjo ir kaip pirmininkas ir kaip soviets delegatas. Visokiais būdais, niekindamas... Jungtines Valstybes... bei... smerkdamas "amerikiečių" barbariškus darbus. Korėjoje... Jis perskaitė šiaurės Korėjos komunistų vyriausybės telegramą apie tai, kaip amerikiečių bombonešiai naikina dirbtuves, žudo žmones ir t. t. Paskui pasiūlė rezoliuciją, kad Korėjoje būtų uždrausta bombonešiams bombarduoti miestus. Prie jokio balsavimo neprieta, ir posėdis taip baigėsi nieko nenutars.

— Prezidentas Trumanas kreipėsi į Kongresą dėl išleidimo specialaus įstatymo priešvalstybiniais elementais suvaldyti. Jis reikalauja suvaldyti judėjimą svetimšalių, kurie numatomi deportuoti.

— Šiandien Idaho valstybėje įvyksta pirminiai rinkimai. Kandidatuoją dabartinis senatorius Taylor (jis buvo "progreistų" kandidatas ir viceprezidentus) ir buvęs senatorius Clark.

— Iš Atominės energijos komisijos rezignavo Carrol Wilson, įžymus mokslininkas ir inžinierius. Rezignuodamas pareiškė, jog jis nepasitiks tos komisijos pirmininku Gordon Dean, kuris tik trukdys atominės energijos vystymą.

— Lamanšo kanale perplaukė amerikietė Florence Chadwick iš San Diego. Plaukė ji 13 valandų ir 28 minutes, padarydama apie 21 mylią. Tai greიტumo rekordas. Gertrude Ederle 1926 m. tą kanalą perplaukė per 14 valandų ir 31 minutę.

— Korėjoje siaučia dideli karščiai, dėl kurių Amerikos kariai turi didelių sunkumų. Nemažas skaičius karių tiesiog apalpsta dėl karščio.

— Korėjoje amerikiečiai pradėjo pulti prieš ir nakties metu. Tuo būdu jie tikisi sulaukyti komunistus nuo įsikverbimo į užnugarį.

— Idokinijoje prancūzų paraštininkai sulaukė sovietų pripažintos Viet Minh vyriausybės partizanų. Tie partizanai bandė užimti Song Ma klony prancūzų Sam Teu punktą. Partizanai buvo sumušti ir pasitraukė.

Šansai Korėjos kara laimėti yra 50 : 50

CAMBRIDGE, Anglija. — Kpt. B. H. Liddell Hart, karo reikalų ir strategijos specialistas, teigia, jog Amerika turi, kaip sakoma, tik "fifty-fifty" šansų laimėti karą Korėjoje.

Tokia padėtis girdi, susidarė dėl to, kad Amerika neturėjo tvirto nusistatymo. Pereitais metais prezidentas Trumanas pareiškė, jog Korėja negali būti apginta. Bet kai komunistai pradėjo agresiją, tai perzidentas staiga pakeitė savo nusistatymą ir pasiryžo ginti beviltinę dalį.

Šia proga vis dėlto bus pravartu prisiminti kitą kapitono Hart pranašavimą: kai prasidėjo pasaulinis karas, tai jis net knyga parašė, įrodinėdamas, jog Hitlerio armijos nepajėgs per Maginot liniją prasiveržti. O kas iš tiesų atsitiko, apie tai nėra reikalo kalbėti.

Smarki audra Winnipege

WINNIPEG, Man. — Prieš kelias savaites Winnipeg miesto beveik prigriė. Raudonoji upė buvo užliejusi geroką miestą dalį. Potvyniai padarė daug nuostolių. O štai dabar Winnipeg susilaukė naujos nelaimės, — ji užgavo smarki audra su perkūnija. Vėjas, kurio greitis siekė 68 mylias per valandą, padarė nuostolių už daug tūkstančių dolerių.

Dėl audros žuvo du žmonės: vienas gavo širdies priepuolį, bandydamas langą uždaryti, o kitas žuvo "gyvą" elektros vėją palietęs.

— Sovietų laikraščiai rašo apie atletikos svarbiausį uždavinį. Girdi, sovietų atletas yra pasiryžęs "visomis" savo išgalėmis prisidėti prie komunistų budavojimo.

— Meksikos vyriausybė paskelbė, kad ji sumokėjusi Jungtinėms Amerikos valstybėms 14,000,000 dolerių. Tokiu būdu Meksika atmokėjo geroką dalį skolos, kuri siekia \$50,000,000.

— Profesorius Harold Gordon Jackson, išgarsėjęs zoologas, nelaimingai žuvo, kai važiuodamas dviračiu susidūrė su autobusu. Jis ėjo profesoriaus pareigas Birkbeck kolegijoje, Londono.

AMERIKIEČIAI PASISTUMĖJO PIRMYN 11 MYLIŲ

Komunistų jėgos keturiose vietose persikėlė per Naktong upę

TOKIO. Japonija, rugp. 9 d. — Trys amerikiečių daliniai, pietų korėjiečių padedami, pasistumėjo šešias mylias pirmyn, besitardami prie Chinju.

Kadangi daugelyje vietų yra susidariusios raudonųjų "kišenės", tai jas tenka likviduoti, todėl ir žygiavimas pirmyn yra žymiai sulėtintas.

Tačiau 12 mylių nuo Taegu, laikinosios pietų Korėjos sostinės, komunistai pradėjo smarkų puolimą. Jie persikėlė per Naktong upę. Persikėlusį skaičius siekia gal 9,000. Išvystyti smarkesnio puolimo jie nepajėgė, kadangi iki šiol negalėjo per upę perkelti tankų.

Raudonieji įsitvirtino, persikėlę per upę, keturiose vietose. Daugiausia pavojaus jie sudaro prie Waegwan, maždaug 15 mylių nuo Taegu, ir prie Changnyong, į pietvakarius nuo laikinosios sostinės. Dviejose vietose du pulkai persikėlė per upę. Buvo pastebėta, kad vienoje vietoje jie bandė pereiti 8 tankus.

Pietų korėjiečiai praneša, kad apie 1,000 raudonųjų (daugiausia partizanų) prisitarnoti prie Pohang uosto, kur buvo išlaipinta J. V. 1-ji raitelių divizija. Tās uostas yra 70 mylių nuo Pusan ir 25 mylios į pietus nuo Yongdok.

Jeigu tas pranešimas yra teisingas, tai komunistai bando įsigauti ir užnugarį.

Bendrai, smarkiausi mūšiai dabar eina trijose vietose: prie Taegu, kur komunistai persikėlė per Naktong upę; pačiame toliausiame pietų karo fronte, ir prie Changnyong, kur komunistams irgi pasisekė per upę persikelti.

Amerikos ginkluotoms jėgoms buvo įsakyta persikėlusius komunistus nustumti atgal į upę, bet antradienį dar nepasisekė to padaryti. Tačiau generolas Church pareiškė, jog trečiadienį raudonieji bus sunaikinti, atseit, turės vėl trauktis atgal per upę.

Pietiniame karo fronte marinams teko smarkiai kautis su komunistais, kurie yra įsitvirtinę aukštumose. Nežiūrint atkaklaus pasipriešinimo, jie vis dėlto pajėgė pasistumėti pirmyn.

Generolo MacArthur militarinė žvalgyba apskaičiuoja, kad šešių savaičių būvyje šiaurės Korėjos ginkluotos jėgos neteko 44,500 karių, — užmuštais, sužeistais ir patekusiais į nelaisvę.

Tai reikštų, jog komunistai kiekvieną dieną praranda maždaug 1,000 karių.

Per nesusipratimą prie Changnyong du Amerikos lėktuvai pradėjo atakuoti saviškius, sužeisdami 19 karių.

TIK KVISLINGAI LAIKOMI KALĖJIMUOSE

Po karo buvo areštuota 204,000 žmonių

LONDONAS. — Danija, Norvegija ir Olandija belauko kalėjimuose tik apie 1,000 vadinamųjų kvislingų, kurie karo metu glaudžiai bendradarbiavo su naciais. Šiaip kiti įtariamai asmenys (o jų buvo suimta ir įkalinta 204,000) jau paleisti.

Daugiausia jie buvo įtariamai išdavystė ir pelnininkavimu. Per pirmuosius šešis mėnesius po karo buvo tiesiog masiniai suėmimai. Mirties bausmė už išdavystę buvo nubausta 119; Norvegijoje — 38, Olandijoje — 36 ir Danijoje — 45. Dar 104 asmenims buvo paskirta mirties bausmė, bet vėliau toji bausmė buvo pakeista kalėjimu.

Tuoju po karo įtariamai bendradarbiavimu su naciais buvo labai gausūs. Dažnai jie buvo be pagrindo, daromi keršto sumetimais. Pavyzdžiui, vien tik Norvegijoje buvo suimta 92,000 asmenų. Tai vis įtariamai kolaborantai. Iš jų 45,500 buvo paleisti be teismo, kadangi jų nusikaltimų įrodymai buvo labai silpni. Iki šiol dar 300 laukia teismo.

Olandijos rekordas irgi imponuojantis. Ji areštavo 96,044 vadinamuosius kolaborantus. Iš kurių 2,100 (įskaitant 81 moterį) buvo pasiųsti ilgiems metams į kalėjimą. Mirties bausmė buvo paskirta 124 (iu tarpe buvo 3 moterys). Kaip jau anksčiau minėta, mirties bausmė buvo įvykdyta tik 36 asmenims (moterų tame skaičiuje nebuvo).

Olandai nubaudė mirties bausme nacių vadą Anton Musseret ir geštapo generolą Hans Rauter, kurių patvarkymu į Vokietiją buvo išsiųsta 120,000 žydų.

Danijoje suimtųjų skaičius buvo daug mažesnis, — iš viso tik 16,300. Danaai buvo labiau pasyviūs ir mažiau bendradarbiavo su naciais.

Harriman grįžta namo

TOKIO. — Prezidento specialus ambasadorius W. Averell Harriman, kuris buvo nuvykęs į Japoniją bei aplankė Korėją, grįžta atgal į Ameriką. Į aerodromą jį palydėjo generolas MacArthur, su kuriuo jis daugiausia ir tarėsi. Atsisveikindamas su Harrimanu, gen. MacArthur pareiškė: "Pasakykite prezidentui, kad jis nesirūpintų. Mes esame įsitikinę, kad padėtis čia nėra kritiška".

Kinijos komunistai ap- šaudė britų laivą

HONG KONG. — Kinijos komunistų kranto baterijos apšaudė anglų "Hangsang" laivą. Du laivo pareigūnai buvo sužeisti. Apšaudymas įvyko apie 15 mylių nuo Hong Kong, — maždaug toje vietoje, kur dieną anksčiau buvo apšaudytas Amerikos laivas.

Sužeisti pareigūnai tuoju buvo nugabenti į ligoninę. Jų padėtis esanti labai kritiška.

Naujieji ateiviai ir profesinis darbas

Iš naujųjų ateivių, įsikūrusių Chicagoje ir jos apylinkėse, nemaža yra įvairių vad. profesionalų. Tačiau susirasti darbą pagal savo specialybę, profesiją nedaug kam tepavyksta. Čia kalbos įvairios priežastys: anglų kalbos nemokėjimas ar nepakankamas temokėjimas, kartais pilietybės neturėjimas, trūkumas pažinčių, vietinių sąlygų nepakankamas pažinimas ir t. t. Todėl, daugumai profesionalų tenka dirbti vadinamuosius ne kvalifikuotus darbus, kuriems nereikia jokio mokslo ir pasirošimo. Tai, žinoma, yra nuostolis tiek pačiam dirbančiajam, tiek ir kraštui, nes jis racionaliai neišnaudoja savo gyventojų sugebėjimo ir pajėgumo.

Bene geriausias praktiškes isikūrimo sąlygas suranda gydytojai. Jiems iš pradžių irgi reikia išeiti interno stažą, o paskui ir egzaminus išlaikyti, kurie neretai nėra lengvi, nes kartais ir labai geri specialistai, net profesoriai kažkodėl jų neišlaiko. Kaip ten bebūtų, bet jau vis dėlto būrelis naujųjų ateivių gydytojų yra čia įsigiję praktinio mokslo (Gudauskas, Šabanai, Budriai, Danilevičius, Tumasonis...). Tuo būdu šie žmonės atsiduria visai kitokioje tje moralinėje, tiek materialinėje padėtyje. Daugelis kitų gydytojų laukia eilės gauti praktinio mokslo teisę, atlikdami stažą, interno darbą, dirbdami tam tikrą gydytojo padėjėjo darba ofisuose. Ir čia jie materialiai nėra jau tokioje blogoje padėtyje; kai kurie gauna apie 250 - 300 dol. ar ir daugiau mėnesiui. — Vienas gydytojų, Dr. A. Gyls, dėsto Loyolos universitete (assistent. Prof. titulu).

Visai priešingai yra dantų gydytojams. Jiems labai sunku gauti praktinio mokslo teisę. Bene iš jų tiesiog reikalaujama pakartotinio savo specialybės mokslo išėjimo. Suprantama, kad tokios sąlygos yra prievartinės, griežtos, paprastai, kaip ir daugelis kitų, ne kvalifikuoto darbo.

Sunku, bent čia, pritaikyti savo specialybę ir agronomams. Praktiška yra inžinierių, techniku specialybė. Bet čia jau, bent tuo tarpu, pritaikyti nėra lengva. Įvairių šakų inžinierių čia yra pakankamai. Kita vertus, bent iš pradžių, mūsų inžinieriams tenka pirma susipažinti su praktiniu darbu, įvairių naujų masinių veiktuvų, kuo gauda darbo pagal savo specialybę. Todėl ne vienam inžinieriui jau gerai pasiseka, jei jis gautų bent artimesnio savo techninei sričiai darbo. Apylinkėje vienas inžinierių pasisekė ir universitete savo specialybėje dirbti. Bet tai yra ne kas kitas,

kaip žinomas mūsų specialistas hidrologas prof. S. Kolupaila (dėsto Notre Dame universitete).

Šiaip profesoriams, mokytojams savo darbą gauti sunku. Kaip jau ir iš minėtųjų pavyzdžių matyti, praktinių bei techninių sričių profesoriams lengviau įeiti į aukštąją mokyklą. Kaip girdėti, taip pat kai kurie ekonomistai ir sveikųjų kalbų (vokiečių, prancūzų, iš dalies rusų ir kt.) specialistai tiksliai gauti vietą aukštosios mokslo įstaigose. Kitų sričių specialistams jau yra labai sunku arba ir visai neįmanoma. Žinoma, čia daug reiškia ir gerai nemokėjimas angliskai.

Mokytojams daug sunkiau, kaip profesoriams. Be kitko, jiems ypač gerai reikia mokėti angliskai.

Nevienas ateivių ir amatininkų mėgina savo darbo imtis. Štai vienas antras turį atsidarę batų taisymo dirbtuvę ir gana gerai verčiasi. Bent jau taip nepavargsta, kaip dažnas fabrike, o uždirba daugiau. Vienas kitas yra sėkmingai pradėjęs ir verslininko karjerą. Bent keli naujųjų ateivių laiko restoranus ir, kiek galima pastebėti, neblogo laiko.

Menininkams, kur dvasinės kūrybos darbai nesiskiria pirmaeilio dėmesio, žinoma, irgi negali būti geriausių sąlygų. Tačiau, jei tiesiogiai meno kūrybai jiems ir sunkiau atsidėti, vienas kitas susiranda "meistru", pritaikomojo darbo, piešti, graviruoti įvairius prekybinius užsakymus. Turint galvoje, kad čia "praktinė savo veido valdai duona savo", ir šitokia padėtis yra geresnė, negu darbas plieno fabrike, kuriame rodos, nevienas meno siela yra uždaryta.

Reikia manyti, kad ilgai nei reikala kiek pagerės, ir daugiau profesionalų galės įsitraukti į savo specialybės darbą. S.

Trumpa DP šeimos istorija

Prieš 5 metus Mrs. Esther Wies (60 m.) ir jos vyras John (67 m.) ėmė rūpintis atitraukti iš Europos savo dėdę, Kastą Baršauską, 75 m. amžiaus su laukusį, kuris gyveno DP stovykloje Austrijoje. Ankščiau Baršauskas buvo Lietuvos kariuomenės kapitonas. 1944 m. rusams užėjus jis pasitraukė iš Kauno, kur jis buvo miesto tarybos narys.

Wiess namai Sheridan Rd., netoli Waukegan, atrodė saugiai, šia vieta Baršauskas. Pereitų metų lapkričio mėn. jis su 66 m. savo žmona ir atvyko pas Wiessus. Bet čia vėl prasidėjo nelaimės. Po dviejų mėn. mirė Baršausko žmona, kurios sveikatą buvo pakitęs 5 metų stovyklų gyvenimas.

Neilgai džiaugėsi gyvenimu ir pats Baršauskas. Atsidarę jis norėjo pasiųsti laišką į savo gimtąjį kraštą. Jis ėjo per Sheridan Rd., kur yra didelis judėjimas, ir jį klydė automobilis, kurį vairavo Clifford Nighsonger, 29 m., iš Zion. Baršauskas buvo užmuštas. Kai Mrs. Wiess atėjo į nelaimės vietą, jį jau rado nebegyvą.

A. Rūkas kuria

Rašytojas ir aktorius Antanas Rūkas šiuo metu dirba fabrike, bet nemeta ir plunksnos. Girdėti, kad yra parašęs naują dramą veikalą. Be to, Rūkas aktyviai dalyvauja vietiniame teatro organizacijos gyvenime.

"Naujienos"—yra Jūsų Geriausias Draugas — Užsirašykite Jas.

SAPNAS

Dėdė Pasakorius sapną išaiškino gerai

Guliu ant gonkų ir stebiu baltų debesėlių pulkelius. Jie plaukia į pietus vienas po kito, kaip ant pavadžio paršti, ir taip simetriškai, kaip "poteriai" ant sūlo suverti — nei toliau, nei arčiau viens kito. Ir nė vienas nebėgo greičiau už kitą.

Ryto dangus buvo giedras — kitur nebuvo jokio debesėlio, tiklatai virš mano galvos. Ir toji plaukiančių baltų debesėlių juosta atrodė be pradžių ir be pabaigos... Atrodė kaip ištisa debesų juosta. Bet kodėl jie plaukė viena kryptimi? Kodėl kuris jų nepastoko kitu keliu?

Šio savo sapno reikšmę prašiau Dėdę Pasakorių, kad paaiškintų. Jis "Naujienų" gegužinėje, rugpičio 20 d., Liberty So-de, aiškino ne šitokių menkaverčių dalykus. Jis "padūmavo" išleido cigaretės dūmą ir tarė:

—Turėtum ir pats žinoti, kad tavo sapnuoti debesys reiškia, jog gausinga publika važiuos į "NAUJENŲ" gegužinę. Su-pranti, reiškia, geras sapnas. Ar neatsirado daugiau debesų? —pridūrė jis.

—Ale, Visas tvasas. Net padangė aptemo.

—Ko gero, gali būti ir lietaus!

Na matysime, ar bus lietas. Šepetys.

Prašau įsidėmėti

Paskutiniam "Žiburėlio" valdybos posėdyje, įvykusiam p. p. Žolpių rezidencijoje, galutinai aptarta pasirošimai "Žiburėlio" piknikui, kuris įvyks rugpičio mėn. 13 d. Dan Ryan miške prie Western ir 87-tos gatvės.

Bus gera muzika ir tokie pat, o gal net geresni užkandžiai, kaip kernai. Bus kuo ir troškuli turaminti.

Tad visi žygiuokime maloniai laiką praleisti, pasimatyti su senais pažįstamais ir užmegzti naujų pažinčių.

Noriu Pasimatyti

Atostogavo Colorado

Ponia Ona-Oshell buvo išvažiavusi į Colorado praleisti atostogų. Grįžo namo linksma ir gražiai saulės apdengta. Sakosi pamačiusi daug idomių vietų. Daugiausia nustebe tie įvairios išvaizdos kalnai ir kitos įvairenybės, kurių neužmiršiant ilgus metus.

Ponia Ana Oshell yra mano ilgų metų pažįstama, net iš Lietuvos, draugiško ir linksmo būdo. Gyvena su dukrele Florence, kuri yra ištekėjusi už Vuk. Augina sūnų ir dukrelę. Florence visada linksma ir maloni. Ji gera šeimininkė. Sūnus Jonas taip pat vedęs, gyvena su šeima Californijoje.

Ponios Onos geriausia draugė yra Juozapa Karčiauskienė. O. Oshell, 2419 W. 67th St., užsirašė metams "Naujienas". M. M.

"NAUJENOS"—neusimamas. Žinyno ir išimties salina. Skaityt: te jės ir latus raginkite skaityti

Ponia Ona Firantienei, sūnui Edgarui su žmona ir ponams Bukniamis reiškiamė gilią užuojautą, atsiskirus iš gyvųjų tarpo mylimam vyrui, tėvui ir švogerui amžino atilsio Adolfui Firantui.

MIKALAJUNAI ir MIEZELIAI

Amerikoj gimusio jaunimo tarpe

"BIRUTĖS" NAKTINIAME PIKNIKE PASIDAIRIUS

Šeštadienio vakare, rugpičio 5 d., jau ilgą savo veiklos barą išvairius dainos ir meno srityje "Birutės" organizacija Spaičio sode suruošė savo naktinę gegužinę.

Į ją atsilankė nemažas būrys senųjų "Birutės" bičiulių, bet taip pat ir jaunų naujųjų ateivių. Iš dalyvių ir jų veidų galima buvo išskaityti, kad vidujinis lietuviškas ryšys jungia šias abi lietuvių išeivių sroves ir kad jie pasiryžę savo darbui, kurio išvartasis baras gražiai atestuotą pačią organizaciją ir jos veikėjus. Į pikniką atsilankė ne tik vietiniai, bet ir iš toliau atvykę. Gegužinė dalyvavo ir Balfo veikėja p. Čerienė, atvykusi iš New Yorko.

Susitinku p. Misevičių, "Birutės" organizacijos veteraną. Abu žiūrime ir pergyvename tą dvasią, kuri sieja šiuos žmones į "Birutės" draugiją.

—Juk tai čia, Amerikoje, gimęs lietuvių jaunimas. Vis dėlto jis ryžtasi, veikia. Tiesa, "Birutės" gyvenimo pradžioje, atsimenu, daugiau buvo užsidedimo, jaunatvės įkarščio. Tai Petrusko, vėliau ir Šimkaus laikai. Juodu uždegdavo mus.

Iš pasikalbėjimo aiškėja, jog tais laikais daugiau entuziazmo draugijoje buvo todėl, kad žmonės su karšta širdimi, su savą lietuviška dvasia buvo atvykę iš savo tėvų žemės, iš Lietuvos. Jausmai krūtinėje kunkuliavo, veržėsi, formavosi organizacijos lietuviškos veiklos ir dainos pavidalai. Dabar, žinoma, tų žmonių eilės, kurie atvykę iš Lietuvos, senosios išeivijos tarpe smarkiai prarėję. Liko daugiausia čia gimusi karta, kuriai tiesioginis lietuviškasis patyrimas, sentimentas mažiau pažįstamas, negu anieks, jų tėvams. Bet už tai juo labiau brangintinas tas jaunimas, kuris ir čia gimęs neatstoja nuo gražaus kultūrinio lietuviškojo darbo. Jų tarpe matau įvairių profesijų žmonių. Gražiai čia reiškiasi tie, kurie dar prieš II pasaulinį karą buvo iš JAV atvykę ir Lietuvą pasimokyti lietuviškos, arčiau su lietuvių gyvenimu ir jo kultūra susipažinti. Iš jų matau vieną ir šį vakarą; tai p. J. Grybienė, labai gražiai kalbanti ir rašanti lietuviškai.

Prisidėjo prie pokalbio ilgametis "Birutės" choro vedėjas muz. J. Byanskas, irgi jau JAV gimęs. Klausiu, kuris iš jūdvių — Misevičius ar Byanskas — seniau "Birutėje" dirba. Pasirodo, abu veteranai. Byanskas dar Petruskui jo veikimo pradžioje akompanavęs, o Misevičius, tik atvykęs iš Škotijos, bene 1911 m. su entuziazmu stojęs į birutių eiles ir ligi šios dienos iš "Birutės" veiklos neatsitraukęs.

Pasikalbėjus su tokiais žmonėmis, matyti, kiek jie nusipelnę mūsų lietuviškosios draugijos ir kokią dvasiniais ryšiais jie yra su jomis susiję. Ir tokių yra ne du, bet daug daugiau, kad ir šioje organizacijoje. Jiems priklauso lietuviškosios bendruomenės padėka. Ne mažiau, bet gal dar daugiau tiems, kurie ir savo vaikus į tą draugiją veikia įtraukę.

Artėjo 12 nakties, ir mes išvykome. Daugumas liko: vieni pasikalbėti, o jaunimas pasiskirti ir pasilinksinti

P. S.

Skaitykite "N-nas"

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142

1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 3-2109 CICCERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE Miesto DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIK & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. 3319 Lituania Ave.
PROSPECT 6-0099 YARDS 7-1138-1139
Tiesiogiai gyveno kitose miesto dalyse gausiai koplyčias artina įsąjung

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.

Visi Tel. YARDS 7-1741-1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.

Telefonas Lafayette 3-0727

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI

Chicagos

Lietuvių

Direktorių

Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE Miesto
DALYSE

ALFRED VASAITIS

1446 SO. 50th AVE. CICCERO, ILL. Tel. OLYMPIC 2-1003

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS

1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS

TEL.: VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANIA AVENUE Phone YARDS 7-4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET TEL.: SEELEY 3-5711

Pauline Mockus
Gyveno 8714 Houston

Mirė 1950 m. rugpičio 6 d., 11:30 valandą ryto, sulaukusi 79 metų amž. Gimusi Kaune, Lietuvoje.

Paliko nuliūdę: vyras Anton, 3 dukterys: Angela Balkus, Beatrice, Stankus, Julianna Gauthier, Stankus John, 8 anūkai ir kiti giminės draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Zimmermann koplyčioje, 9108 South Cottage Grove Ave. Laidotuvės įvyks penktad., rugpičio 11 dieną, 9:15 val. rytu iš koplyčios į Sv. Juozapo parapijos kapines, o po gedulo įvykių pamaidai bus nulydėti į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Pauline Mockus giminės draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieta: Vyras, Dukterys, Sūnus, Anūkai ir Giminės.

Laid. direkt. John A. Zimmermann Funeral Home. Tel. TRIangle 4-1221.

URUGVAJAUS LIETUVIŲ NAUJIENOS

Rašo J. LAZDAUSKAS-TOLIUSIS
(Naujienu bendradarbis Urugvajuje)

(Tęsinys)

3.

Tokioje aplinkumoje, su-
prantama, sunku matyti paty-
rusių organizatorių bei visuo-
menininkų — intelektualų, ku-
rių trūksta. Jau patys kai ku-
rių lietuvių išsireiškimai, kad
"menkas malonumas į tokią
velniavą žmogui eiti", nema-
žai ką pasako į klausimą: ko-
dėl trūksta?

Trūksta, kartais, kad perplo-
nas; trūksta, kartais, kad per-
trapas, bet jei trūksta, tai dar
nereikia, kad nieko nėra ir
būti negalėtų daugiau...

Yra tautiečių, kurie turi tam
tikrą intelektualinį pasiruoši-
mą, bet jie neturi užtektinai
atkaklumo kovoje. Būdami
perdaug jautrūs ir savimeilės,
jie greit patęga iš kovos lau-
ko, arba į jį visai ir neina.
Okupantas to ir laukia.

4.

Lietuvos laisvinimo kovoje
sveikos propagandos reikalas
yra labai aktualus. Tai svar-
bus ginklas. Bet ką mes skai-
tome "sveika propaganda"?

Katalikai skaito katalikų
spaudą ir kunigų pamokslus,
voldemarininkai — voldemari-
ninkų, smetonininkai — smeto-
nininkų, socialdemokratai ir
liaudininkai — savo. Ir jie vi-
si yra sau teisūs.

Teisūs, žinoma, iš teoretinės
pusės, bet ne iš praktinės. Iš
praktinės pusės čia mažai ką
galės padaryti katalikai, kur
ne katalikai, o laisvamaniai
daugumą sudaro; kur žmonės
neina į bažnyčią ir klerikali-
nės spaudos neskaityti. Tai tik
būtų žirnių sėjimas ant sienos,
nors tas sėjimas kaštuotų
stambias pinigų sumas.

Tas pats tinka voldemari-
ninkams ir smetonininkams.
Jie su savo propaganda ne tik
neatmušiu lietuvių nuo takti-
ninkavimo Lietuvos okupan-
tų, bet dar labiau primuštų,
priplaktų prie jų.

Čia gyvas reikalas pastoti
kelias tam Lietuvos laisvinimo
kompromitavimui. Bet tas pa-
stojimas kelio veda prie susi-
kirtimo, o šie — prie tarpusa-
vės kovos, kuri, kaip ir toliau
duoda tam tikrų plusų Lietu-
vos okupantams.

Kas daryti?

Daryti tą, ką pataria, ką ra-
šo drągas J. Vėjas "Naujie-
nų" laidoje iš birželio 26 d.,
1950 m., straipsnyje "Ar ilgai
tylėsime?"

1. Nedelsiant prie ALT ar
iš jos pačios sąstato sudaryti
Centrinį Vykdomojį kovos su
komunizmu komitetą, kuris
paruoš smulkų tos kovos pla-
ną;

2. Kiekvienoje lietuvių kolo-
nijoje iš senųjų ir naujai at-
vykusių lietuvių sudaryti prie-
komunistinės veiklos sekcijas;

3. Paruošti pilną rusų oku-
pantų ištremtų, nužudytų, kan-
kintų, kaltintų ir tebekalinamų
lietuvių sąrašą ir rasti būdų
paskleisti jį lietuviškų komu-
nistų suklaidintų Amerikos
lietuvių tarpe;

4. Registruoti lietuviškų
niekšų — komunistų spaudoje

skelbiamus melus ir periodi-
škai, su teisingais atitaisymais,
siuntinėti juos komunistinės
spaudos rėmėjams ir skaityto-
jams;

5. Sudaryti lietuviškų komu-
nistų vadeivų sąrašą ir, surin-
kus iš Amerikos lietuvių para-
šus, pasiųsti juos Amerikos vy-
riausybei, prašant komunistus
vadus, kaip veikiančius prieš
Amerikos tvarką ir garbinan-
čius komunistinį rojų, išdepor-
tuoti į tą rojų;

6. Biznieriams ar laisvų pro-
fesijų asmenims, skelbimų, ap-
garsinimų ar kitokių būdais
remiantiems komunistinę
spaudą ar komunistinius radi-
jo pusvalandžius, išsiuntinėti
paaiškinimus kokią žalą jie
daro Amerikos ir lietuvių tau-
toms.

7. Radijo stotims, leidžian-
čioms lietuviškiems komunis-
tams oro bangomis skleisti sa-
vo melus, rašyti laiškus ir pra-
šyti tuos melus nutraukti;

8. Rasti priemonių privesti
komunistinę spaudą atšaukti
begėdiškus melus apie Kazį
Grinį, prelata M. Krupavičių,
ir kitus žymesnius lietuvius.

Tai yra bendrieji kovos su
melaginguoju komunizmu pa-
matai. Jų gali būti daug dau-
giau ir efektyvesni. Jų sura-
dimas priklausys Centriniam
veiklos organui bei jo padali-
niams. Jie turėtų būti sudaryti
nedelsiant, o visa lietuviš-
koji spauda tepakelia garsų
balsą, šaukiantį į aktyvią
prieškomunistinę kovą visus
geros valios lietuvius.

Kas tie "geros valios lietu-
viai"?

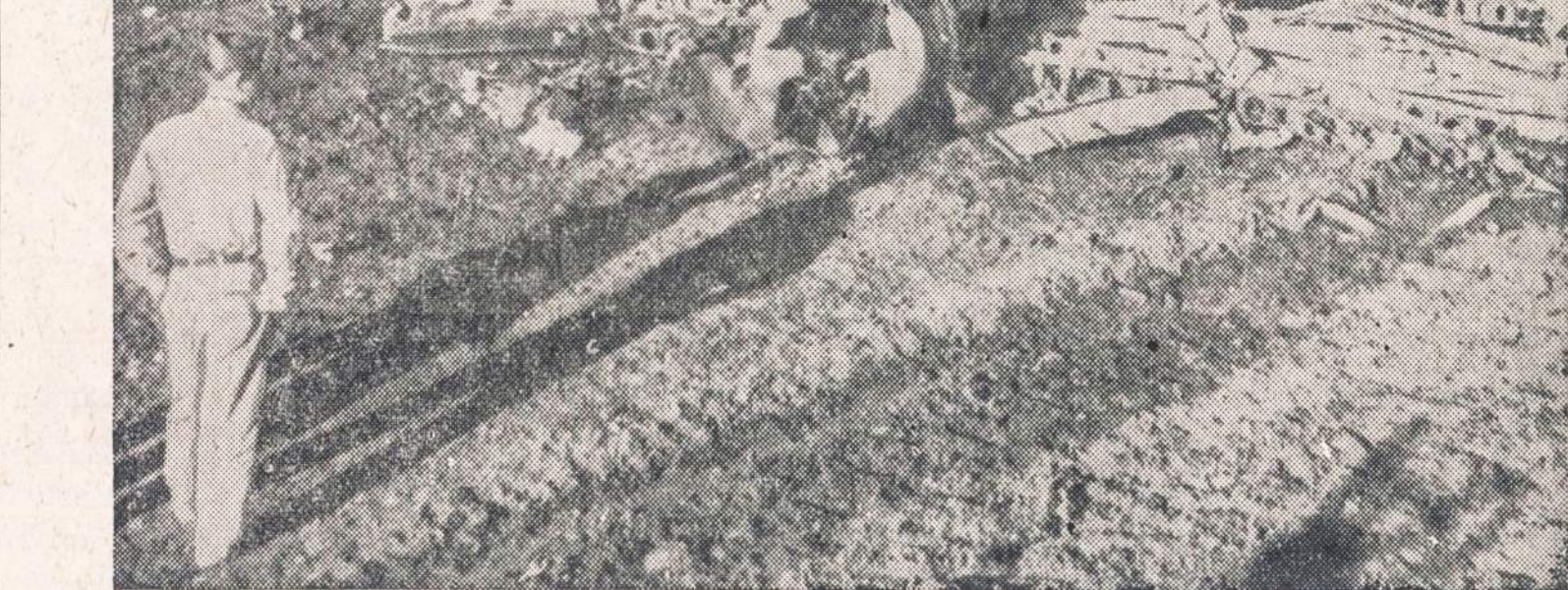
Šį kovos būdą su pasiseki-
mu pravešti Pietų Amerikoje
galėtų tik socialdemokratų ir
liaudininkų galvosenos žmo-
nės, nes jie daugiau negu kas
kitas turi liaudyje psichologi-
nės įtakos. Kitų darbas, bus tik
fašistų ir reaccionierių pastan-
gos.

Veikiant į liaudį reikalinga
turėti du kovos būdus: 1) laud-
ies sentimentalizmą, ir 2) ar-
gumentaciją — tikrovės vaiz-
davimą liaudies pergyveni-
mais. Liaudies panašiai kaip mo-
teris: viskas gerai, bet pir-
miausia meilė, šį kartą meilė
darbo žmonėms — liaudžiai.

Kaip parodyti tą meilę kola-
boruodamas su voldemarinin-
kais arba su smetonininkais?
Tai tik argumentas bolševiz-
mui. Vieni jų yra dvasiniai
liaudies pavergėjai, o antri —
bolševikai — dvasiniais ir fizi-
niais arba dvigubais žudikais.

Skaitykite mane kuo norite
(tai man visvien: iš savo ran-
kų aš duoną valgau!), bet Lietu-
vos laisvinimo kovoje vieno-
dai reikia kovoti prieš bolševi-
kus, vienodai prieš voldemari-
ninkus, vienodai prieš smeto-
nininkus.

Jūs, draugai ten turtingoje
Amerikoje galite išmanyti dau-
giau už urugvajiečius ki-
tuose klausimuose, bet *laisvės
kovoje*, tai mes daugiau išma-
nome už jus. Esame pasauli-
niai futbolo čempionai ir nei-

Karys apžiūri B-29 bombonešio lėkučius. Bombonešis su bombos kroviniu nukrito ir sprogo. Tai įvyko Fairfield-Suisun, Kalifornijoje.

veikiami laisvės kovotojai —
meisteriai. Kiek kartų mus čia
Urugvajuje buvo užklupusi
diktatūra, tiek kartų sugebėjo-
me ją įveikti vieni patys, be
jokios užsieninės pagalbos. Kai
tuo tarpu jūs neįveikėte dar
nei vienos diktatūros, nei vieno
rūšies okupanto, todėl, kad
nė vienos dar neturėjote. Jūs
tik knygoje ir laikraščiuose
skaitote apie juos ir apie
mus...

Bet socialdemokratų ir liau-
dininkų žmonės, būdami eko-
nominiai silpni, taip pat geros
spausdintos propagandos rei-
kalas mažai tegali. Ekonomi-
niai stipriausi yra klerikalai,
nes jie turi lėšų, bet jie negali
ir negalės paimiti savo įtakon
tų darbininkų, kurie pritaria
Lietuvos okupanto šalinin-
kams. Paprastai daugelis jų
sako: "Mes žinom, kad Sovie-
tų Rusija yra okupavusi Lietu-
vą, bet jei rusas iš jos išeis, tai
būsimą Lietuvos valdžią pa-
čiups į savo rankas tokie liau-
dies geradarijai, kaip voldemari-
ninkai, smetonininkai ir kle-
rikalai. Mes žinom, kad oku-
pantas žudo Lietuvoje darbi-
ninkus, bet taip pat žudo ir
buvusius ponelius, kurie vieni
darė perversmą 1926 metais, o
kiti juos parėmė. Ir jie šian-
dieną demokratėi..."

Kad ateities Lietuvą valdys
socialdemokratų arba valstie-
čių liaudininkų galvosenos
žmonės, daugelis Pietų Ame-
rikos lietuvių darbininkų neti-
ki. Tas netikėjimas eina į svei-
kata Lietuvos okupantui, kuris
palaiko tą lietuvių darbininkų
beviltskumą, ir jį išnaudoja.
Tą beviltskumą dar labiau su-
stiprina voldemarininkų ir
smetonininkų sąjūdžiai. Atsta-
tyti prarastą viltį — kad atei-
ties Lietuvą tikrai valdys so-
cialdemokratai arba liaudinin-
kai, — mes neturim kuom. Dėl
lėšų stokos neturim idėjinės
spaudos, nė radijo pusvalan-
džio. Lietuvoje buvusios mūsų
lėšos pateko į okupanto ran-
kas, o užsienioje — tai pat
nė lietuvių liaudies draugų.
Kas galima daryti darome per
"Argentinos Lietuvių Balsą".

Mūsų sąlygose gyvendami,
ir jūs ne kaip darytų, jei
norėtumėte išpešti į okupantų įta-
ką patekusius tautiečius, kurių
mirtis jau seniai nebebaimina.
Jūs baimina mintis ir klau-
simas: kas valdys ateities Lie-
tuvą? Jei socialdemokratai ir
valstiečiai liaudininkai, tai ge-
rai, bet jei kiti, tai geriau bol-
ševikai: žūsime mes, tai tiek
ir to, bet svarbiausia tai tas,
kad kartu su mumis žus ir
liaudies priešai...

Nuo tos dienos, kai mūsų
darbininkija iševijoje bus įti-
kinta, kad ateities Lietuvoje
valdžios negalės paimiti jokia
"šventą dvasia", o tik social-
demokratai ir liaudininkai, —
tie "gerieji žmonės, kurie nie-
kad nieko nekankino ir mir-
ties bausmę nepasirašinėjo,"
— bus baigta su bolševikų įta-
ką iševijoję.

Psichologiškai mus piauna
tai tie graudūs aimanavimai:
jei ir išsiritume mes savo
valdžią ateities Lietuvoje, tai
ir vėl mus (Mūs — ne valdžią!

Turėkime tą galvoję) nuvers-
ty, ką čia nenuvers, tik pa-
mėgink išsiriti tokią, koki
tau labiausiai prie širdies...
Nuvers, nuvers, tuojau nu-
vers, ... jau ir dabar jie gal-
vas kelia...

5. Būtų klaida tvirtinti, kad di-
desnė Urugvajaus lietuvių da-
lis eina išvien su Lietuvos oku-
pantu, kurio šalininkai čia iš-
leidžia dvisavitraštį "Dar-
bas", turi radijo pusvalandį ir
bendrę organizaciją *Urugva-
jaus Lietuvių Centras*, kuris
yra aiškioje Lietuvos okupan-
to vadovybėje. Į tą centrą nu-
eina nemažai ir tokių, kurie
nėra bolševikai, bet taip pat
nėra ir drąsūs kovotojai už
Nepriklausomą demokratinę
Lietuvą.

Daugelis paskutiniu laiku
nuo to centro ir "Darbo" skai-
tymo pradėjo atsisakinti, bol-
ševikiški vakarėliai pradėjo
duoti nuostolius, dėl mažėjan-
čios auditorijos, bet Lietuvos
vadavimas vistic merdėja, o
turėtų pagyvėti, žinant, kad
bolševikų įtaka jau smunka, o
ne auga.

6. Lietuvos laisvinimo kova vi-
siems atrodo būtina ir neati-
dėliotina, bet teorijoje... Prak-
tikoje gyvenama kokių tai kei-
stu jausmu: jaučiamas noras
vaduoti Lietuvą, ir čia pat jau-
čiama, kad koki tai neteisybė
neleidžia, trampo, muša upą.
O kaip čia senai Urugvajaus
lietuvių demokratai vadavo
Lietuvą daug veikliau, negu
latviai Latvija, estai Estija ar-
ba lenkai Lenkija. Pastarieji
dabar mus pralenkė.

Tas nelemtas Urugvajaus
lietuvių supasyvėjimas tenka
aiškinti.

Kai čia veikęs lietuvių būre-
lis, pasivadinęs Urugvajaus
Lietuvių Demokratų Komitetu,
veikiai bendradarbiavo šešiuo-
se urugvajiečių dienraščiuose,
ispanų kalba gindamas Lietu-
vos laisvę ir kovodamas prieš
Lietuvos okupantą, staiga atsi-
randa apmokamas Lietuvos
laisvintojas kaip lietuvių kul-
tūros atstovas prie Lietuvos
Pasiuntinybės Urugvajuje.

Komiteta sudariusieji žmo-
nės pasijuto įžeisti, kam čia
siūnčiamas "lietuvių kultūros
atstovas" ir Urugvajų, kur Lie-
tuvos laisvinimo darbas vietos
urugvajiečių spaudoje buvo at-
liekamas veltui pačios visuo-
menės. Visi suprato, kad reika-
las eina apie "savųjų"
protegovimą, nors alga tam
samydam Lietuvos laisvinto-
jui yra mokama iš buvusios
Lietuvos valstybės lėkų. To-
kiais atvejais srovų privilegi-
jos yra neleistinos ir kovoti-
nos, nes jos kenkia visuome-
nės apvienijimui kovoje už
tautos laisvę.

Iš pasipiktinimo, iš Komite-
to tuojaus pasitraukė ir Dak-
tarui Gabrieli-Paršeliui talki-
ninkauti nuėjo Dr. Pranas Ša-
cikauskas ir Juozas Sauruse-
vičius.

(Bus daugiau)

"NAUJIENAS" skaito visų srovų
žmonės: darbininkai, biznieri, pro-
fesionalai, dvasininkai, mokslininkai
ir valstybininkai.

Michigan City, Ind.

American-Lithuanian Social
Club savo susirinkime plačiai
aptarė "Lietuvių Dieną", kurią
rengia International Friendship
Gardens Michigan City, Indiana,
1950 m. rugsėjo 10 d. 2 val. po
pietų. Pranešta, kad programa
bus graži ir turininga, ir nutar-
ta kviesti lietuvių visuomenę iš
aplinkinių valstybių, kad daly-
vautų mūsų iškilmėse. Komisi-
ja susideda iš sekančių: Mrs. M.
Mikšis, John Lenovich, Joseph
Mikšis, Kazimer Yuzamas, Jo-
seph Zukas ir Mrs. M. Yuzamas.
Programa bus paskelbta plačiau.

Išduotas raportas nuo laimė-
jimo \$25 U. S. Savings Bond
dovanos. Laimėtoja buvo
vienų metų Jacqueline Mikšis iš
Chicago.

Iš narių vjaus laimėtojai
dviejų rašomų plunksnų buvo
Kazimer Yuzamas ir Joseph Zu-
kas iš La Porte. Jie įrašė dau-
giausiai naujų narių.

—Mrs. M. Mikšis,
korespondentė.

Skaitykite ir kitus paraginkite
skaityti "NAUJIENAS"

PATRUKE ŽMONES! Atsiminkite šitą! Daug žmonių klausia
"Kokia priežastis, kad mano raptūra tokia didelė
DABAR. Kai aš pradėjau nešioti parašius (Truss), mano raptūra (pa-
trukimas) buvo maža. Taip! Daugelis jūsų anksčiau ar vėliau turite tą
pačią bėdą, kaip ir kiti, jeigu JUS nesiojate NETINKAMĄ parašius arba
nepaisote SAVO mažo patrūkimo šiandien. Rytų gali atsirasti DIDELIS
gūžas arba BLOCIAU. Galvok teisingai, kol JUSU raptūra dar maža.
Kodėl kentėti ilgiau? Vertingas patarimas DYKAI. Jauskis smagiai.
Gaukit palengvinimą DABAR. Ateikit pabandyti ir MATYKIT naują
mokslišiai išplanuotą "HOLD UP" raptūros palaikytą, kuris skirtingas
nuo bile kurių, kurį jūs turėjote. Niekur kitur geriau. Palaiko raumenis
daikite, kad raptūra LAIKYTUSI AUKSTYN ir VIDUJ, kad nesiveržtų.
Nespaudžia praturkusių raumenų ir nepadarys trukimo didesniu. Nėra
kojų dirželių arba elastingo diržo. DYKAI pasitarimas kasdien nuo 10-6.
Kainos \$15.00 ir aukščiau.

HUB RUPTURE SYSTEM
166 W. WASHINGTON STREET, Room 316, arti City Hall
Telefonas DEARBORN 2-2921.

Ar Jūsų Inkstai Gerai Veikia?

Inkstai pašalina iš organizmo rūgštis ir nereika-
lingą šlapumą. Jei jie netvarkoje, nuodinga ma-
tenija lieka kume ir jūsų kraujyje. Jei turite su-
kumo nusišlapinti, jei naktį dažnai turi keltis,
jei galva svaigsta, nugarą skauda, jaučiate nu-
vargį, jei jūsų paakiai patinė, vartokite

ZOLI ARBATA SANITAS NO. 101
Kaina \$1.10 su prisitimu. Mūsų žolių arbata yra
ekspertų sudaryta remiantis ilgų metų patyrimu.

Užsakymus su pinigais adresuokite taip:
SANITAS HERBS, DEPT. N
1125 MILWAUKEE AVE. CHICAGO 22, ILL.

Užsakymus su pinigais adresuokite taip:

Ar Jūs Saugiai ir su Geru Uždarbiu

Turtas \$25,000,000. Atsargos fondas \$2,400,000.

Stipriausia Taupymo Įstaiga Amerikoje.

Standard Federal Building.

Standard Federal Savings

4192 Archer Avenue, Brighton Park, Chicago 32, Illinois.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.

TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

"NAUJIENAS" skaito visų srovų
žmonės: darbininkai, biznieri, pro-
fesionalai, dvasininkai, mokslininkai
ir valstybininkai.

SARGYBOS 330 MIESTŲ

330 šiaurinio Ilinojaus vals-
tybės miestų turės civilinės
gynybos sekimo punktus. Kiek-
viename punkte bus pastatyti
23 savanoriai prižiūrėtojai, ku-
rie dabar tam darbui pradėti
ruošti. Sekimo punktų tinklas
bus išdėstytas srityse, jungian-
čiose Danville, Champaign, Peo-
ria ir Rock Island.

Necedah Pilgrimage Specialus Traukiniai

**TIESIAI IKI
VAN HOOF FARMOS
ARTI NECEDAH, WIS.**

Dėl populiarus pareikalavimo
du specialus traukiniai vaikščios
iš Chicago tiesiai į Van Hoof
farmą, arti Necedah, Wisconsin.
Vien Pullman Special išeis iš
Chicago išvakarėse Rugsėjo 14
dieną ir su Rezervuotom vietom
Specialus traukins ryte,
Rugsėjo 15 d. Abu traukiniai
terminuos mūsų pačių šoniniams
bėgiais, tik vienas blokas nuo
Van Hoof farmos. Į abi puses
bileta: žemutinė lova, \$17.65;
viršutinė—\$16.75; coach \$10.10.
Federaliai taksai prideda.

TVARKASTIS
(Central Standard Time)
ALL-PULLMAN SPECIAL
iš Chicago 10:59 pp (rugs. 14)
Pribus Necedah 6:00 val.
ryto (rugsėjo 15)
REZERVUOTOS PR. VIETOS
iš Chicago 5:45 r. (rugs. 15)
Pribus Necedah 10:45 ryto
(rugsėjo 15)

Pastaba: Abu traukiniai išeis iš
Van Hoof farmos rugs. 15 d.
1:45 popiet ir pribus Chicagoj
3:45 val. vakaro.

For reservations only
telephone ANdover 3-2567

For tickets and further
information, apply to
CITY TICKET OFFICE
148 S. Clark Street, 9F
CHICAGO
PASSENGER TERMINAL
Canal & Madison Sts.
Ph. DEARBORN 2-2121

**CHICAGO and
NORTH WESTERN SYSTEM**

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 30 metų praktikas
jūsų garantavimas.
Palengvina akių įtempimą, kuri
esti priežastimi galvos skaudėjimo
svaigimo arba aptemimo, nervuo-
tumo, skaudamą akių karštį, atitai-
so trumparegystę ir toliaregystę
Priręgia teisingai akinus. Visuo-
se atsitikimuose egzaminavimas de-
ronas su elektra, parodančia ma-
žiausius klaidas. Speciali atida at-
kreipiamą į mokyklos vaikus.

Vaiznuojų į namus
Val.: nuo 10:00 ryto iki 7:30 v. v.
Seredomis iki 6 valandos vakaro
o Nedėlioį pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaiso
mos be akinų. Kainos viešai kafr
pirmiau.

4712 So. Ashland Ave.
Phone YArds 7-1373

DR. E. MARKUNAS

Lietuvis Optometristas
6859 SO. WESTERN AVE.
Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien
Trečiadienį popiet pagal susitarimą
Ofiso telefonas WALbrook 5-6859
Rez. telefonas: WEntworth 6-4568

Dr. R. P. Lutkus

**LIETUVIS REGISTRUOTAS
OPTOMETRISTAS**
Akių Egzaminavimas
Akinų Pritaikymas
ir Lensų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WALbrook 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien
išskiriant ketvirtadienį, šešt. 11-3.

Dr. Kazimieras

MICHEL

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinus, iš-
taiso kreivas akis bei operacijas,
turi modernius instrumentus akių
bandymui.

Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių
trūkumų; 35 metų praktika paleng-
vina akių tyrimą, kuris atliekamas
su didžiausiu rūpestingumu.

Jei jūsų akys sąsąjia ar niežti,
negalite siūlo įverti ir adatą, akys
bijo aštrios šviesos, nežūrūte skrei-
tyti, užleikit pasitarti pas Dr. Michel
— nieko neklausykite.

Arta aukštas.

4654 SO. ASHLAND AVENUE

Telefonas YArds 7-6616.

Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro

Geras patarnavimas.

Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YArds 7-1929
Pritaiko Akinus
Kreivas Akis
Ištaiso

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė

3401 SO. HALSTED STREET

kampus 34th Street

Valandos nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8

Trečiadieniais nuo 10 iki 12.

Šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. p. p.

DR. A. A. RUDOKAS

OPTOMETRISTAS
4701 So. Damen Ave.
CHICAGO 9, ILL.
Ofiso valandos: kasdien nuo 8 — 9
vakarais, išskiriant trečiadienį.
Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak.
Saukite: YArds 7-7361.

CEMENTINIS DARBAS

RODMAN BROTHERS
PILNAS PATARNAVIMAS
Saugavimai, Laptai, Kulikai
Belmonto ir Garzo Grindys
Nasių, Pagrindai
HEMLOCK 4-5758
Vakarais, Sekm. ir Šventadienis Saukite
HEMLOCK 4-5758 Klausit Albert

CHICAGO AVENUE

DANTŲ LAB.

**VELIAUSIOS PERMATOMOS
DANTIMS PLATES**

Kiekvienas palengvinamas visi-
kam ir veikiam laboratorijos
patarnavimui.

32 metų patyrimo plates dirbime.

1720 WEST CHICAGO AVENUE

CHICAGO 22, ILL.

Tel. CHesapeake 3-2926.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CANal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$7.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$9.00 per year in Chicago
4 cents per copy

Jungtinės Valstybės, ne Chicago:
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 2.00

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštu: \$9.00
Metams 4.50
Pusei metų 2.25
Trims mėnesiams .90
Vienam mėnesiui .40
Chicagoje per išnešiojant: 4c.
Viena kopija .25
Savaitei .25
Mėnesiui .90

Užsienioose:
Metams \$10.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00

Naujienuos eina kasdien išskiriant sekmenius. Leidyba Naujienu Bendrove, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CANal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

24 Tautos Žada Padėti Korėjoje

Iš 59 Jungtinių Tautų organizacijos narių 53 pritarė rezolucijai, pasmerkiančiai šiaurės korėjiečių agresiją.

Kai rezolucija buvo priimta, Saugumo Taryba priėmė kitą nutarimą: kad visi Jungtinių Tautų nariai duotų pagalbą Korėjos Respublikai, į kurios teritoriją neteisėtai įsiveržė ginkluotos agresorių jėgos. Pasiremdamas šituo nutarimu, Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Trygve Lie išsiuntinėjo laišką kiekvienam JT nariui, klausdamas, kokią pagalbą jie gali suteikti.

Lake Success'e (N. Y.) gauti iki šiol atsakymai rodo, kad 24 tautos žada padėti. Vienos jų rengiasi atsiųsti kariuomenės dalinius, kitos žada parūpinti laivų karo transportams, trečios duoda ambulansus sužeistiems, ketvirtos skiria auksas pinigais ir medžiagomis, ir t.t.

Britų talka stambiausia. Jų karo laivai ir lėktuvai jau veikia šalia amerikiečių nuo pačios konflikto pradžios. Be to, jie dar organizuoja pilnai apginkluotą ir mūšiams paruoštą kariuomenės vieneta.

Australija taip pat jau davė karo laivų ir rengiasi pasiųsti kokuos 5,000 kareivių.

Bet dauguma tautų atliekamos kariuomenės neturi. Beveik visoms taiką mylinčioms tautoms trūksta ginklų ir, apamai, pasirošimo karui. Šis konfliktas Korėjoje užklupo jas netikėtai. Net Jungtinės Valstybės, kaip dabar visiems aišku, nebuvo pasirošusios, tai agresijai pasipriešinti. Tačiau Kremliaus melagaliai ir jų bernai neisarmatija skelbti, kad Amerika planavo "užkariauti ir pavergti" Korėją!

Reikšminga, kad tarp tautų, žadančių pagalbą kovoje prieš agresorius Korėjoje, yra ir Indija, kuri tam tikrais klausimais remia Sovietų pusę. Indija ketina pasiųsti ambulansų ir chirurgijos vieneta.

Kitos valstybės dar svarsto Trygve Lie atsišaukimą. Tai pirmas kolektyvus pasipriešinimas ginkluotoms agresorių jėgoms. Nors Amerikai tenka pakelti didžiausią našta šioje kovoje, bet ji veikia ne viena. Ji ir jos talkininkai kovoja po Jungtinių Tautų vėliava.

Visuotinė Mobilizacija Tai — "III Karas"

Republikonų politikos vadas JAV senate Robert Taft šitaip aiškina Jungtinių Valstybių apsiginklavimo klausimą:

Tikroji mūsų problema, sako jisai, yra tokia: ar mes norime paruošti ginkluotas jėgas Korėjos karui laimėti, ar mes rengiamės paruošti mūsų ginkluotas jėgas, pramatydami pilną ir atvirą karą su Rusija už kokių gal dvejų metų?

Pirmu atveju, Tafto nuomone, mums teks išleisti apie 15 milijonų dolerių į metus, o antruoju — apie 50 milijonų. Bet, jeigu Jungtinės Valstybės paskelbs visuotinę mobilizaciją ir pasirošimą karui, tai beveik tikrai mes susilausime Trečiojo Pasaulio Karo.

Iš to išeina, kad Trečiojo Pasaulio Karo dar galima išvengti, nemobilizuojant visų jėgų. Vadinas, Amerikos nepasirošimas sulaukys Rusiją nuo karo!

Tačiau tuo pačiu laiku sen. Taft sako, kad Korėjos karas buvo išauktas Jungtinių Valstybių nepasirošimu Korėją ginti! Tai kur gi jo logika?

Jeigu Rusija nutars atvirai stoti į karą su Jungtinėmis Valstybėmis, tai tikrai dėl to, kad Jungtinės Valstybės iki šiol nesirošė karui ir leido savo ginkluotoms jėgoms sumenkėti. Galimas dalykas, kad dabar jau per vėlu praieities klaidas atitaisyti. Bet visgi reikia bandyti! Antraip, Amerikos padėtis pasidarytų be vilties.

Nejaugi sen. Taft nori, kad Jungtinės Valstybės nesirošytų gintis — ir būtų pagaliau priverstos kapituliuoti be kovos?

Izoliacininko logika prie to veda.

A P Ž V A L G A

IR VĖL TAS LATTIMORE

Prof. Owen Lattimore užvakar pasakė, kad Kinijos komunistų atstovas turėtų gauti vietą Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje — tai būsiąs pirmas žingsnis siekiant, kad Azijos šalys pasidarytų "mūsų sąjungininkai iš savo nūro". Komunistų atstovą reikia priimti, ne pataikaujant Sovietų Rusijai, bet tik kaip "nuolaidą mūsų draugui", t. y. Indijos premjerui Nehru.

Tariamaisai Tolimųjų Rytų "ekspertas" mano, kad komunizmo plitimas Azijoje privalo būti sustabdytas, bet —

"Mes turime atsiminti, kad mes negalėsime sulaukti komunizmo be sąjungininkų Azijoje."

Pirmiau tas pats "ekspertas" patarė Jungtinėms Valstybėms pasitraukti iš Korėjos ir nutraukti visus saitus su tautine Kinijos vyriausybe.

Wisconsinio senatorius McCarthy kartą pareiškė JAV senate, kad Owen Lattimore esąs "vyriausias Rusijos agentas šioje šalyje", nors šitam kaltinimui paremti jisai jokių įrodymų nedavė.

Tačiau Lattimore visą laiką kalba, "kaip pasamdytas". Jo patarimai visada sutinka su Kremliaus linija. Galimas dalykas, kad jo tokie įsitikinimai, bet Jungtinės Valstybės jie pragaštingi.

HARRY BRIDGES TURĖS SĖDĖTI

Uostų darbininkų unijos prezidentas Harry Bridges, kurį federalinis teismas San Francisco mieste nubaudė penkerių metų kalėjimu už kreivą priesaiką imant piliečio popieras, buvo padėjęs \$25,000 užstatą ir išėjęs į laisvę. Bet kai jisai ėmė agituoti prieš Jungtines Valstybes dėl Korėjos karo, federalinis distrikto teisėjas George Harris, kurio teisme buvo svarstoma Bridges'o byla, jo kaučijai atšaukė ir liepė uždaryti jį kalėjime, kaip "pavojingą JAV saugumui" asmenį.

Bridges'o advokatai kreipėsi į kitą federalinį teisėją, Dal M. Lemmon, prašydami jį paleisti, nes jisai esąs laikomas kalėjime neteisėtai. Tačiau teisėjas atsisakė duoti "habeas corpus" raštą (t. y. įsakymą grąžinti laisvę neteisėtai suimtam asmeniui), ir Harry Bridges

todėl turės sėdėti. Jisai yra padavęs apeliaciją.

Nuteistas, be to, yra netekęs Amerikos pilietybės.

SOVIETISKAS KOMENTARAS

JAV senatui nutarus, 65 balsais prieš 15, duoti Ispanijos diktatoriui Franco \$100,000,000 paskolą, Maskvos "Literaturnaja Gazeta" įdėjo tokį komentarą:

"Skandalinga meilės afera tarp prezidento Trumano ir tarptautinės politinės institucijos Franco pasibaigė susituokimu."

"Susituokimo sertifikatą savo parašais paliudijo šešiasdešimt penki Jungtinių Valstybių senatoriai, kurie suteikė paskolą."

Paskola dar nėra suteikta. Pirmiausia, dar turi nutarti atstovų butas. Paskui, jeigu jisai priims senato priimtam bičiui, dar turės jį pasirašyti JAV prezidentas.

Bet šitas bolševikų gazetos prasilenkimas su faktais gal pareina iš jos nežinojimo, kaip yra daromi įstatymai Amerikoje. Tačiau "Literatūros Gazeta" falsifikuoja faktus, kada ji rašo apie prez. Trumano "meilės aferą" su Ispanijos diktatorium.

Kai senatas nubalsavo duoti paskolą Ispanijai, prez. Trumanas viešai nupeikė šitą nutarimą ir paėmė senatoriams jį atšaukti. Prieš senato nutarimą viešai kalbėjo ir valstybės sekretorius Acheson, kuris, be abejonės, išreiškė ne tik savo, o ir prezidento nusistatymą.

Bet meluot ir falsifikuotai įprastas dalykas bolševikams.

NAUJIENŲ AGENTŲ TELEGRAMA
Generolas Robert F. Travis, kuris buvo, kai Fairfield-Suisun bazėje nukrito ir sprogo B-29 bombonešis. Bombonešyje buvo sprogstama medžiaga.

SENAUSIOS LIETUVIŠKOS KATALIKŲ KNYGOS XVI-XVII AMŽIUJE

Rašo PROF. VACLOVAS BIRŽISKAS

(Tęsinys)

Keliolika metų dirbęs, Daukša 1599 m. paskelbė kitą savo darbą, labiausiai jį išgarsinusį, Wuyko postilės vertimą iš lenkų kalbos — *Postilla Catholica. Tai est Isguldymas Evangelijų kiekvienos Nedeles ir šventes per wisus metus Per Kuniga Mikaloju Daukšiu Kanonika Medniku iz lenkiszko perguldita*. Išspausdinta ji buvo taip pat, kaip ir katekizmas, jėzuitų spaustuvelyje Vilniuje, bet šį kartą tai pažymėta ir pačioje knygoje. Į šią knygą Daukša įdėjo daug darbo ir jį labai sąžiningai paruošė. Kadangi jis neabejotinai žinojo popiežių mirimo metus, tai minėjimas p. 246, 460, 504 ir 505 mirusio 1585 m. popiežiaus Grigaliaus XIII kaip gyvo rodo, kad ne tik versta iš seniausio Wuyko leidimo, bet dar ir šis vertimas buvo atliktas tarp 1572 ir 1585 m. (popiežiaus Grigaliaus XIII valdymo metai). Tačiau Būgos, Gerulio ir Tan-

glio prielaidos, kad vertimas buvo atliktas daugelio asmenų, net seminarijos (kurios iš viso tuo laiku nebuvo) auklėtinis, yra nepriimtinos: kalbiniai skirtumai atsirado dėl to, kad dirbta ilgą laiką, neturint nei gramatikos, nei žodyno, o tarminiai skirtumai galėjo iš to atsirasti, kad nebūdamos žemaitis, Daukša rašė žemaičiams. Vien tik tai pridėtas pabaigoje korektūrinių klaidų sąrašas buvo ne paties Daukšos sudarytas. Tačiau, kaip įrodo P. Salopiata ("Die Verhaeltniss der Evangelien Texte" 1929), Daukša, versdamas evangelijų ištraukas, turėjo rankose ir naudojo ir protestanto B. Vileto 1579 m. "Evangelijų" vertimu.

Je 1595 m. katekizmas buvo tik aklas vertimas ne tik lenkiško teksto, bet ir prakalbos, prie kurių Daukša nepridėjo nuo savęs nei žodžio, postilėje pradžioje eina paties Daukšos parašytas eilutės paukiojimas lotynų kalba vyskupui Merkeliui Giedraičiui su pridėtu jo ženkle atvaizdu ir lotyniška epigrama. Po šios epigramos eina plati paties Daukšos parašyta lenkiška prakalba — savotiškas jo patriotinis lietuviškas manifestas. 1823 m. Simanas Stanevičius buvo iš nežinomo mums teksto pakartojęs ir lotynišką prakalbą, paukiojimą vyskupui Giedraičiui, bet kituose gausiuose išlikusiuose postilės egzemplioriuose tos

prakalbos nėra, tai ir nėra žinios, ar ji taip pat, kaip ir Labunausko vertimas, buvo tik rankraščiu išlikusi, ar buvo išspausdinta ir tik pridėta prie kai kurių egzempliorių, nes ir šiaip išlikę postilės egzemplioriai nėra visiškai vienodi: matyti, spausdinant didesnį egzempliorių skaičių, kai kada atskiri puslapiai, ar atskiros eilutės subyrėdavo ir tekdavo jas iš naujo rinkti, kas neleidavo duoti pilnos pakartotojo puslapio kopijos. Postilės turėjo būti išspausdinta palyginti daug egzempliorių, ir ji nesudaro tokios retenybės, kaip daugelis kitų lietuviškų knygų; ligi mūsų laikų buvo išlikę bent dešimt egzempliorių. Viena tik Vytauto Didžiojo Universiteto biblioteka turėjo jų du, jų vienas iliuminuotas, bet tie spalvoti pagražinimai atsirado jau mūsų laikais, kada juos savame egzemplioriuje buvo nupaišęs tapytojas K. Simonis. Tačiau dėl postilės stiliaus ir kalbos gražumo dar prieš šimtą metų buvo iškilęs sumanymas ją iš naujo išspausdinti. Šią mintį pirmas buvo iškilęs Simanas Stanevičius ir jau 1823 m. buvo išspausdinęs dviejose skirtingose brošiūrose keletą postilės ištraukų, jų tarpe ir anksčiau minėtą lotynišką prakalbą, o 1829 m. savo pakartotoje 1737 m. "Universitas Linguarum" prakalboje ragino persispausdinti visą postilę. Tą pačią mintį 1848 m. kėlė savo "Zemaitiu Wiskupistėje"

ir Motiejus Valančius, bet tik 1899 m. E. Volteris, postilę transliteravęs lotynų raidėmis, pradėjo leisti Petrapilio rusų mokslių akademijos lešomis. 1904, 1909 ir 1927. ši akademija išleido tris postilės sąsiuvinus, apėmusius iš 630 puslapių (formaliai postilėje yra tik 627 puslapiai, bet trys puslapiai kartojasi) tik 456 puslapius. Toliau nebespausdinta tiek dėl pakitėjusių Rusijoje politinių sąlygų, tiek dėl to, kad jau 1926 m. Mykolo Biržiškos ir Jurgio Gerulio rūpesniu visa postilė buvo išleista fotografiniu būdu.

Be šių Daukšos darbų, kartais bibliografinėse ir literatūroje minimos ir 1588 m. Daukšos omilijos, t. y. tokia pat postilė. Šios omilijos atsirado dėl Simano Daukanto klaidingo pažymėjimo 34 puslapyje jo "Būdo senovės lietuvių" pateiktos ištraukos iš tariamųjų 1588 m. omilijų; iš tikrųjų toji iškreipta ištrauka buvo pateikta iš buvusio Daukanto rankose Daukšos 1599 m. postilės egzemplioriaus (vėliau šis egzempliorius pateko į Lietuvių Mokslių Draugijos biblioteką), neteisingai nurodžius postilės puslapi, nes ši ištrauka buvo paimta iš kito puslapio. Taip pat netenka abejojti, kad Niesieckio informacija apie Daukšos originalius pamokslus iš tikrųjų kalba apie tą pačią postilę.

(Bus daugiau)

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA DR. P. JONIKAS

Kazlauskai ištekinio dukterį

Tokia antraštė prieš kurį laiką buvo įdėta šiam laikraštyje korespondencija. Kai kam ta antraštė nepatiko: mat, *ištekinti* ne visi tokjame posakyje vienaip suprantą.

Ištekinėti turi bent 3 reikšmes; tad reiškia: 1) išleisti kokį skystį (pvz. vandenį iš statinės, kubilo); 2) išleisti dukterį už vyro ir 3) pagallai, paštrinti ant teklo (tekilo). Antraštėje mūsų šis žodis ir imamas antrąja reikšme.

Ši reikšmė ne visose lietuvių tarmėse tėra įprastinė. Bet nevienoje tarmėje ji gerai pažįstama. Tą reikšmę randame ir lietuvių kalbos žodynuose (žr. Niedermann-Senn-Brender, Lietuvių rašomosios kalbos žodynas, p. 381. Heideberg 1932).

Stebėtis čia žodžių *ištekinti* gali tas, kuris tėra nežodingas ir apskritai nedidelį teturi savosios kalbos pažinimą. Gyvąją kalbą geriau pažįstanciam šią formą jau ir prisiprotėti debesunku. Juk jei *ištekėti* čia reiškia išleisti už vyro, tai *ištekinti* reiškia daryti, rūpintis, kad kas ištekėtų; taip pat, kaip *krutinti* reiškia daryti, kad *krutėtų*, *šnekinti* — daryti, stengtis, kad *šnekėtų*, *judinti* — daryti, kad *judėtų* ir t.t.

Kai kur vietoj *ištekinti* sako *nutekinti* (ši lytis ir vėl, žinoma, gali būti trireikšmė). Plg. *nutekino* dukterį į kelintą parapiją. Priešdėlio *nu-* reikšmė čia tokia pat, kaip posaky "nudaugė dukrelę už šimto mylių". Ir ši lytis, žinoma, sakoma (su kitu reikšminiu atspalviu) ir

nutekėti, plg. ji *nutekėjo* į dvarą, į kumetyną. Anksčiau minėtos 3 *ištekinti*, taip pat ir (*iš*)*tekėti* reikšmės, kurios kai kam dabar gali atrodyti viena kitai visai svetimos, yra ilgai niui išriedėjusios, išsiakojusios iš vienos pagrindinės reikšmės, būtent, bėgimo reikšmės.

Pirminė *tekėti* "bėgti" reikšmė matyti tokiuose posakiuose, kaip *upė, vanduo teka*. Anksčiau *tekėti* buvo sakoma ir apie žmones. XVI amž. rašytojas M. Daukša dar kalba apie tai, kad žmonės *tekėjo* į bažnyčią, t. y. bėgo, ėjo. Iš to jau nesunku pereiti ir į posakį *dukletė ištekėjo*: reiškia, ji išbėgo, išėjo (kaip ir dabar dar sakoma) už vyro. *Tekėlas, tekėnis* dar gana aiškūs savo pagrindine reikšme: tai įrankiai, kurie bėga, sukasi aplink save, savo ašį. O jau (*iš*)*tekinti* peilį savo reikšme yra toliau nuėjęs: jei dukterį *ištekinti* reiškia pasirūpinti padaryti, kad ji *ištekėtų* (t. y. išleitu už vyro), tai *ištekinti* peilį reiškia, žinoma, ne rūpintis, kad peilis *tekėtų* "eitu", bet tereiškia, kad peilis kaip nors yra siejamas su paties *tekėlo tekėjimu*.

Vadinas, *ištekinti* dukterį yra gražus niekuo nedėtas lietuviškas žodelis bei posakis.

Ta proga reikia pridurti, kad lietuvių kalbos pamiršimą rodo tie, kurie sako ir rašo, jog "dukletė vedė" (dar blogiau: *apsivedė*). Tai angliškai galima apie vyrą ir moterį sakyti *to marry*, o jau mūsiškai vyras *veda*, bet mergaitė *teka* (eina, leidžiama už vyro).

KARAI DĖL KORĖJOS

(Tęsinys)

1904 m. vasario 5 d. japonai nutraukė diplomatinis santykius su Rusija ir vasario 8 d. iškėlė savo kariuomenę Korėjoje, Čemulpo uoste (dabar vad. Inchon). Kitą dieną jie užėmė sostinę Seoul.

Tą pat dieną japonų adm. prie Port Arthuro nuskandindamas 4 laivus. Tuomet žuvo rusų adm. Makarovas, užplaukusio laivui ant minos. Rusų laivai buvo užblokuoti uoste.

Kad rusai anksčiau neužgrobų šiaurinių Korėjos uostų ir nepriverstų japonus kelti savo kariuomenę Pusan uoste ir žygiuoti išilgai Korėjos, japonai pasirinko tokį laiką karui pradėti, kada šiauriniai Korėjos uostai pasiliuosuoja nuo ledų ir gali į juos įplaukti laivai.

Japonai iškėlė Korėjoje viso 12 divizijų (gen. Kurōki armiją). Rusai turėjo jau upės srityje 20,000 karių. Be to, rusai turėjo Mukdeno rajone 45,000 gen. Kuropatkinio armiją, Vladivostoko rajone 16,000 (gen. Linevič) ir Port Arthure apie 20,000 (gen. Stesel). Kovo 10 d. japonai susitiko rusus prie Chechen upės, pusiakely tarp Pyongyang m. ir šiaurinio Korėjos rubežiaus. Po įvykusių kautynių, rusai buvo išvysti visai iš Korėjos ir užėmė poziciją kitoj pusėj Jalu upės. (Jalu upė ant ribos tarp Korėjos ir Mandžūrijos).

Tada japonai iškėlė II gen. Oku armiją Mandžūrijoje, 60 mylių į šiaurę nuo Port Ar-

thuro. Ši armija gegužės 14 d. atkrito Port Arthura su 20,000 rusų įgula iš šiaurės pusės. Birželio mėn. japonai pradėjo Port Arthuro generalinį puolimą, bet įgula gana ilgai gynėsi, nes tikėjosi, kad bus išvaduoti ar gen. Kuropatkinio armijos iš šiaurės pusės, ar adm. Roždestvenskio laivyno iš pietų.

Tuo laiku rusų Baltijos laivynas plaukė aplink Afriką ir skubėjo pagalbon apsupiems Port Arthuro gynėjams. Bet 1904 m. gruodžio mėn. gen. Stesel, pritrūkęs maisto ir amunicijos, turėjo kapituliuoti, o Baltijos laivynas atplaukė tik 1905 m. gegužės mėn. Anglija tuo metu buvo palankesnė japonams, todėl neleido rusų laivynui plaukti per Suez kanalą. Japonai to laivyno kelionę atidžiai sekė ir pasirodė tikimamai jį pasitikti. Kai tik rusų laivynas įplaukė į Korėjos sąsiaurį, japonų laivynas, adm. Togo vadovaujamas, tuoj apsupo jį iš visų pusių ir prie Čušimos salos visiškai sunaikino. Nuėjo į dugną su visomis įgulomis apie 40 karo laivų, tik keli laivai paspruko iš mūšio lauko ir jie neutraliuose uostuose buvo internuoti.

Sausumoje rusams taip pat nesisekė, jie visus mūšius pralaimėjo ir japonai užėmė Mukdeną. Po tokios katastrofos rusai nebegalėjo toliau karo vesti ir tarpininkaujant Amerikos prezidentui T. Rooseveltui pradėjo taikos derybas. Po to karo Korėja vėl perėjo japonų

įtakon, nors turėjo savo karių ir japonų kontroliuojamą administraciją. Tačiau 1910 m. japonai visiškai ją aneksavo ir laikė kaip Japonijos provinciją. Taip japonai valdė Korėją iki 1945 m., kada Amerikos Jungtinės Valstybės sulaužė japonų galybę ir Korėją išvadavo, bet neapgynė nuo rusų imperialistų. Dabartinis karas Korėjoje turės atnešti tam kraštui nepriklausomybę.

—P. Lelis
(Pabaiga)

Lietuvių Kalbos prenumeratoriams dėmesio!

Papildomas paaiškinimas. Prašyčiau pasielgti kaip nurodė:

1. Ligi š. m. liepos 1 d. užsi-prenumeravusiems, knygų o s kaina 3.50 dol. Sumokėję mano įgaliotiniais arba man po 2.50 dol. pristūnčia man dar po 1 dol. pažymėdami per ką knygą užsiprenumeravo.

2. Užsimokėję dar gyvendami Europoj po 10 DM, prisūnčia man dar po 1.50 dol. nurodydami per ką ten knygą užsiprenumeravo.

Visus prašau pridėti ir dabartinius adresus.

3. Kas neprisius papildomo mokesčio ir neprasys pinigų atgal, tiems knyga bus išsiųsta paskutinėj eilėj išpiktinai.

4. Nuo liepos 1 dienos knygų o s kaina 4.50 dol.

Juožas Audėnas
Generalinis Įgaliotinis.
14 Townsend Street
Boston-Roxbury, Mass.
1950 m. liepos 10 d.

Atvykusiems autobusu, iš stoties paėjėti iki gretimio kampo ir pasigauti į vakarus skubanti Dundas tramvajų.

Linksma gegužinė

Tillsonburgo Lietuvių Ūkininkų Klubas š. m. rugpjūčio mėn. 13 d. 3 val. popiet Z. Mikėno ūkyje, prie 19-to kelio, 3 mylios nuo Tillsonburgo važiuojant, ruošia didžiulę GEGUŽINĘ.

Be to, asmenys norintieji gauti darbo, arba susirasti darbininkų tabako nuėmimui, čia ras geriausią progą.

Prašome visus tautiečius kuo skaitlingiausiai atsilankyti.

—Rengimo Komisija.

Ruošiama lietuvių dailės paroda

Pagaliam ir čekiečiams susilaikyti didelės staigmenos, atseit, Lietuvių Tremtinių Dailės Parodos. Adv. Antanas Olis labai stengiasi, kad paroda įvyktų. Jis daug kliūčių turėjo nugalėti, kol pavyko gauti parodai atitinkamas patalpas. Bet dar nėra viskas. Kad paroda būtų sėkminga, reikėjo daug darbo įdėti.

Ekspozitai buvo atgabenti Chicago iš rytinių valstybių. Jų yra 400 su viršum. Visus juos sutalpinti neįmanoma jokiam muziejuje. Susidaro sunki problema. Net patys menininkai neišgalvoja, kaip šį reikalą išspręsti. Šį reikalą, gal būt, teks pavesti muziejaus vadovybei. Juk ji turi teisę parodą tvarkyti taip, kad ji būtų patraukli ir nedarytų mums gėdos.

Paroda įvyks Chicago Historical Society muziejuje Lincoln tramvajumi į šiaurę iki Dundas St. Persėdus į Dundas tramvajų, be rūpesčio ir vakarus iki 941. popiet.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE JŲŲ INSULIACIJOS PROBLEMĄ. DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI.

MES TURIME IŠDIRBTĄ REPUTACIJĄ PILNO PASIRINKIMO A-1 RŪŠIES STAKO LENTŲ IR NAMAMS MATERIOLŲ.

CARR - MOODY LUMBER COMPANY

3039 So. Halsted Street Tel. Victory 2-1272

STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

Planavimas ir Taupymas daro žmogų laimingą. Pradėk taupyti nors po truputį kas savaitę. Pas mus įsutaupos yra apdraustas Federal Savings and Loan Insurance Corporation, iki \$5000.00 ir neša gerą dividendą. Duodame paskolas namams lengvais išsimokėjimais.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 So. Halsted Street Tel. Haymarket 1-3317

Daily 9:00 A. M. to 5:00 P. M.; Thursdays 9:00 A. M. to 8:00 P. M. Wednesdays and Saturdays 9:00 to 12:00 Noon.

TAUPLYKIT DĖL ATEITIES

Pasidėkite savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association.

KUR—kiekvieno taupomo indėliai yra apdrausti iki \$5,000 by an agency of the U. S. Government.

KUR—visada buvo ir yra išmokama aukštas dividendas visiems mūsų taupytojams.

KUR—pinigai kiekvienam taupytojui buvo ir yra išmokama ant pareikalavimo.

KUR—patarnavimas visuose finansiniuose reikaluose yra teisingas ir mandagus.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6234 SO. WESTERN AVE. JOHN PAKEL, President Telefonas: GRovehill 6-7575

Tėsinys)

Kambariai buvo apstatyti brangiais baldais, kurie visai nesiderino su baltai kalkėmis dažytais sienomis. Ant staliuko prie durų stovėjo du dektoriniai priimtuvai, kuriais, kaip vėliau sužinojo, galėjo klausyti dvi Maskvos stotis...

Nusivaleš, nusiprausęs ir persirengęs, nusileido į pirmą aukštą, į viešbuio restoraną, didelę pailgą salę, padaliną pilko marmuro su žaliais korintiniais kapiteliais kolonomis ir tris dalis. Kabojų trys didelės liustros, po vieną kiekvienam skyriuje. Sienos buvo išdėtos balto marmuro plytomis, ant sienų paausinti yra su penkiomis žvakėmis. Visur daugybė pagražinimų, paausinimų; matyti, kad stengėsi duoti salei liuksusinę išvaizdą. Bet viskas buvo taip neskaniai, neestetiskai suderinta, jog Lemain pagalvojė:

—Matyti, planavo ir puošė ją naujai komunistų iškepto čifto asmenys, be mažiausio supratimo apie skonį.

Prisiminė, kad šioji nauja, komunistų laikais paruošta, inteligentijs beveik ištisai yra kilusi iš kaimo.

—Vargšai, iš kur jie galėjo gauti supratimo apie gerą skonį! Gal ir tokio žodžio: skonis — nesą girdėję, — atliadžia nusisypsojo.

Po valandos — kitos, kai visi delegacijos nariai jau spėjo papusryčiauti, užsienio reikalų ministerijos buvo pasiūlyta svečiams pasivažinėti, pasižvalgyti po Maskvą.

Išskyrus Lemain, visi kiti delegacijos nariai buvo Maskvoje pirmą kartą, todėl niekas nepanorėjo atsisakyti. Nuo jų neatsilikio ir Lemain.

Kai išėjo iš viešbučio, jį jau laukė tie patys limuzinai, kuriais iš ryto buvo atgabenti iš stoties. Prie limuzinų stovėjo keleta prabangiai, šilkinėmis suknėlėmis apsitaissusių moterų, su kuriomis čia atsiradęs SSSR užsienio reikalų valdininkas supažindino svečius, pareikšdamas, kad jos turės juos lydėti ir teikti paaiškinimus. Jos visos čia gimusios ir gerai pažįsta Maskvą ir visas jos įžymenybes...

Limuziną, į kurį pateko Lemain ir dar vienas delegacijos narių, prancūzų užsienio reikalų valdininkas, įsėdo ir vie- ną jų lydėti skirtą ponį. Ji buvo jauna, elegantiška, grakšti, inteligentiškos išvaizdos.

Ją tuojau užkalbino valdininkas, pareikšdamas savo nusistebėjimą, kad Maskvoje moters moka gražiai ir skoningai apsitaisti, negu paryžiečiai.

PROGRESS FURNITURE CO.

LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS

PECIAI, SALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI.

Didžiausias Pasirinkimas MAŽIAUSIOS KAINOS Lengviausi Išmokėjimai. Baldai Padaromi Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.

3224 SO. HALSTED ST. Tel. Victory 2-4226

4183 ARCHER AVE. Tel. Lafayette 3-3171 CHICAGO, ILL.

Leidžiame lietuviškas radio programas antadieniais 7:30 valandą vakare iš stoties WGES, 5000 watts—1390 kil.

Pasakė jai dar kelis nuvalkiotus komplimentus dėl jos išvaizdos ir grožio, į kuriuos palydovė tyliai, bet maloniai nusisypsojo.

—Mums dažnai tenka lydyti, kaip šiandien, svečius ir viešnias iš užsienio. Negalime blogiau rengtis, negu mūsų viešnios, — nusisypsojo, ir pažvelgusi į soferį tyliai, beveik į ausį Lemain, paaiškino, — tai ne mūsų nuosavos suknėlės, tai valdiškos. Jų net namo nesinešam ir rengiamės įstaičioje, kai reikia svečius priimti ar lydyti...

Važiavo, kaip iš ryto, didžiulėmis gatvėmis, jau nelydimi policininkų. Važiavo lėtai, kaip sustodami. Lemain buvo gaila, kad pamatė, kad senos Kitai-gorodo sienos buvo nugriautos, ir jų vietoje atsirado nykus bulvaras, mažais medeliais apsodintas. Nepamatė ir Sucharevkos, tokios originalios, būdingos, lyg joje būtų įsikūnijusi visa Maskvos siela. Jam tiesiog net širdį supaudė.

—Ir kodėl jie Sucharevką sugriovė? — su pasipiktinimu paklausė savo palydovę, užmiršęs rusiškai. — Juk tai buvo gražiausias architektūros meno kūrinys!

Palydovė, išgirdusi jį rusiškai prabilusį, su nusistebėjimu pažvelgė į jį.

—Sako, daug atsitikdavo nelaimių su automobiliais. Stovėjo viduryje gatvės ir todėl teko ją nugriauti, — paaiškino garsiai ir apsižvelgė į soferį.

Palydovė, matyti, palaikė Lemain senų rusų emigrantų prancūzų tarnyboje, su kuriuo todėl gali atviriau kalbėti.

—Jiems nieko negaila... Aš beveik kasdien verkiau, matydama, kaip čia viskas griunama... Jiems negaila mūsų šventovių, mūsų tautos senų paminklų, kuriuose slypėjo Rusijos siela... — skundėsi prancūziškai, ir Lemain palinkėsi, tyliai, matyti, bijodama, kad jos žodžių soferis neišgirstų.

Nebuvo tikra, ar jis nesupranta prancūzų kalbos. Pavežioję svečius Maskvos gatvėmis, atvežė juos į Raudonąją aikštę ir sustojo ties Lenino mauzoliežiumi.

Visi išsėdo, išsėdo ir Lemain. Jam buvo neįdomu ir šlykštu įeiti į vidų, bet žinojo, kad negali demonstruoti savo abejingumo ir turi eiti drauge su kitais.

Ir nuėjo šypsodamasis, tik pasistengė laikytis toliau ir nuo tų, kurie juos vedė ir aiškino, ir nuo tų, kurie domėjosi, klausinėjo ir reikėdavo kvaityti pasigerėjimą Lenino darbais...

Jis stengėsi nekalbėti, nesidomėti ir ejo, vos susilaikydamas, kad nežiovautų...

Vėliau staiga pajuto kažką neskanią, puvėsį, ir bijojo, kad nepradėtų vemti. Piktino šis draugas, kurie žioplindami nesiskubino iš čia...

Kai pagaliau išėjo, Lemain giliai atskvėpė ir paklausė palydovę, ar ne galėtų jie šiandien dar aplankyti Treťjakovo galeriją?

Palydovė atsiprašė, kad negali jiems dabar parodyti nei muziejų, nei paveikslų galerijų, nes visi vertingiesi meno ir muziejiniai dalykai dar kav pradžioje buvo išgabenti į saugesnes vietas. Jie ikišiol dar negrąžinti Maskvon.

Lemain nenustebino...

Uoste sutiko juos tasai pats valdininkas, kuris jiems parūpino automobilius ir išlydė iš viešbučio. Matyti, jam buvo pavesta rūpintis svečiais. Jis pavėžino juos į juomis motorlaivius, parodė slūžus ir kitus šios milžiniškos užtvankos įrengimus ir pakvietė į uosto bufetą užkąsti.

Bufete buvo paruošti ne užkandžiai, bet puiki vakarienė. Visko buvo gausiai — ir valgių ir gėrimų, net įvairių rūšių brangiausių prancūziškų vynų...

Skaniai pavalgę, jie gerai išsigėrę svečius nuvežė dar tiesiog į viešbutį.

Lemain sugrįžęs nusivilko ir pasirengė gulėti. Jis atidūrė savo lagaminą, kuriame buvo naktiniai drabužiai, ir iš pirmo žvilgsnio pastebėjo, kad jame jau šeimininkauta svetimos rankos.

Pagalvojo, kad gal nesąžiningi viešbučio tarnautojai panoro pasinaudoti neapdairaus užsieniečio kai kuriais daiktais, manydami, kad jis tų daiktų dingimo nepastebės.

Atidžiai išžiūrėjo visus daiktus šio lagamino ir dar kitų, kuriame irgi žymūs buvo svetimo šeimininkavimo pėdsakai, bet nesurado, kad iš jo daiktų kaž kas būtų dingę...

Supratė, kad čia ne viešbučio tarnautojų knisos rankos... Ir nutarė savo užrašų knygelę visuomet turėti su savim.

Vėliau patyrė, kad ir kitų delegacijos narių lagaminai buvo iškrestai. Vienas jų net nusiskundė, kad jam yra žuvusi atsarginė anžinoji plunksna...

(Bus daugiau)

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos nuo 1—3 ir 7—8

Seredomis ir nedėliomis uždaryta.

Suatomis nuo 1—3.

Rez.: 3241 W. 66th Place

Phone REpublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

atidare ofisa

10748 SO. MICHIGAN AVENUE

Tel. Waterfall 8-3060

Pirma kasdien nuo 1-4 val. popiet ir nuo 7-9 val. vak., išskiriant šėštadienį ir sekm.

Sešt. pagal susitarim.

Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.

Tel. Commodore 4-1187

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos:

nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 v. vakaro

Seštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų

Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

11750 So. Parnell Ave.

VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8

Tel.: PULman 5-8277

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 WEST MADISON ST.

Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.

Telefonas: SEley 3-7330

Namų tel. BRunswick 8-0597

DR. STRIKOL

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.

Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Sub., ir Ned. tik pagal sutartį

Ofiso Telefonas YArds 7-4787

Namų Tel. PROspect 6-1930

Jei neatsiliepys virstuniai telefonai, Saukite MIDway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS

DANTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street

Telefonas YArds 7-2246

Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.

Serėdij pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2551 WEST 63RD STREET

(netoli Sacramento Ave.)

VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

Telefonas HEEmlock 4-7899

Namų Tel. HILltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER T. BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

6757 So. Western Ave.

CHICAGO, ILL.

Telefonai:

Ofisas HEEmlock 4-5849

Rezidencija HEEmlock 4-2324

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. 1:30—4; 7—9 vakaro

Treč., ir Šėštad. tik tai susitarus.

DR. B. C. BRUZAS

DANTISTAS

VALANDOS: 10 iki 8.

Trečiadieniais tik sustarus

4003 Archer Avenue

Truputį į rytus nuo California

Tel. YArds 7-7772

DR. STASYS BUDRYS

IR

DR. MILDA BUDRYS

GYDYTOJAI IR CHIRURGAI

5946 W. Cermak Rd., Cicero, Ill.

VAL.: 2—5 ir 6—8, šėštad. 2—4 p. p.

Tel. ofiso OL 2-3652, rez. YA 7-8283

Ofiso tel.: YArds 7-1166

Rezid. tel.: DAnmbe 6-1126

DR. J. GUDAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

756 W. 35th Street

Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.

Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Atidaryti trečiadieniais ir šėštadieniais; ketvirtadi. ir priešpiet tik iš anksto susitarus.

Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON

(Lietuvis Gydytojas)

2500 WEST 63RD STREET

Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 val. šėštad. nuo 2—4 p. p. Trečiad. ir Sekm. uždaryta

Ofiso Tel.: PROspect 6-3838

Resid. Tel.: VIRginia 7-2421

Ofiso ir Namų Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(Lietuvis Gydytojas)

3925 W. 59th Street

(Prie Pulaski Road)

VALANDOS: 2 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. J. MOCKUS

DANTISTAS

7550 So. Halsted St.

Tel. HUDson 3-2096

OFISO VALANDOS:

10:00—12; 2—5; 6:30—8

Trečiadienį uždarytas

Antradienį ir šėštad. vak. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURASKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas:

5452 So. Kedzie Ave.

VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdien, išskiriant treč. šėšt. 2 iki 4. Ofiso. Telefonas: GRovehill 6-1321

Rezid. Telefonas Vincennes 6-3900

Emerg. Tel. KEdzie 5-2868

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue

CHICAGO, ILL.

Tel. LAfayette 3-3210

Val.: pirm., antrad., ketv. 12—2:30

6—9 vak., penkt. ir šėšt. 12—2:30

6234 Archer Road

ARGO, ILL.

Tel. SUMMIT 1580

Val.: pirm., antr., ir ketv. 3—5 v. v. trečiad., penkt. ir šėštad. 3—8 v. v.

DR. V. P. TUMASONIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso telefon.: HEEmlock 4-2123

6255 SO. WESTERN AVENUE

Rezid. tel.: COMmodore 4-8364

10828 SO WABASH AVENUE

Val.: 2-4 ir 6-8 vak. šėšt. tik 2-4 p. p. Neturi valandų Trečiad. ir Sekmad.

KITATAUČIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4740 So. Ashland Ave.

(2-ros lubos)

Ofiso Telefonas: YArds 7-0554

Jei neatsiliepia saukite—

Res. Tel.: MIDway 3-2880

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet, ir nuo 7 iki 9:30 v. vak. Sekmadienį nuo 10 v. iki 12 dienos

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaizdos niešti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirių ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jų gydymo o pypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos, vadinamos ATHELITIS FOOT, nustabdo džiūvimą odos ir perpylimą tarp pirštų. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išvirstinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, peršamų ir niežinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas nuo 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsisiųskite money order'į.

LEGULO, Department J.

4847 W. 14th St. Cicero 50, Ill.

CONRAD FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaido- mų ir Hollywood'io šviesomis. DARBAS garantuotas.

414 W. 63rd ST. Tel. EN 4-5883-40

Pas Budriką jus geriau nupirksite (baldus) rakandus. Čia rasite 40 įvairių žymiausių išdirbysčių, Kroehler, Pullman, Simmons, Sealy, Thayer, Lees, Armstrong, Lloyds, Rembrandt.

Elektrikiniai šaldytuvai, Televizijos setai, Skalbiamos ir prosy- jimo mašinos, Siuvamos mašinos, Rašomosios mašinėlės, Jewelry ir kitkas.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 SO. HALSTED STREET

Radio valanda leidžiama 21 metai iš WCFL 1,000 kil. stoties, sekmadieniais 5:30 iki 6:00 vakare, su dideliu orkestru ir žymiais dainininkais.

SOPHIE BARCUS

RADIO VALANDA

IS STOTIES

W. G. E. S.

5000 watts—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte.

Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare

Lietuviškos Vakaruškos

Tel.: HEEmlock 4-2413.

7121 So. Rockwell Street, Chicago 29, Illinois

LIETUVIŲ KALBOS DRAUGIJA IR JOS ĮSTATAI

Pernai, 1949. m. gruodžio 29 d., DIRVOS Nr. 52 aš išskelčiau mintį, kad būtinai reikia sudaryti tokį centrą, kuris rūpintųsi pagrindiniais mūsų kalbos reikalais ir ieškotų kelių ne tik tai kalbai apsaugoti nuo nuolatinio nykimo, bet ir be perstojo jai toliau gerinti, tobulinti. Tuomet man, tik ką atvykusiam į JAV, dar nebuvo visai aišku, ar tam reikalui geriau būtų atgavinti nepriklausomą Lietuvos ir vėliau Vokietijos gyvavusią Lietuvių Kalbos Draugiją, ar kurti kokį nors naują sambūrį. Vėliau, gavus įvairių atsiliepimų, fik iš buvusių LKD narių, tiek iš kitų mūsų gimtosios kalbos brangintojų ir plačiau kalbamą reikalą apsvačius drauge su artimaisiais bendradarbiais, buvo nuspręsta atgavinti Lietuvių Kalbos Draugiją, kuri platų lietuvių bendrinės kalbos kultūros barą yra išvairiusi nepriklausomą Lietuvio ir tą darbą buvo toliau pasiryžusi varyti tremtyje. Tam tikslui Vokietijoje veikusios Lietuvių Kalbos Draugijos Valdyba ėmėsi konkrečių iniciatyvų ir tam tikrame daugely tautinių laikraščių paskelbtame atsišaukime pranešė, kad atkuriamą LKD valdybos veikla. Savo pirmuoju uždaviniu ji, ši valdyba, numatė suprojektuoti naują kalbinės veiklos organizaciją, parūpinti tinkamus įstatus ir ją įsteigti.

Pradėjus šį uždavinį vykdyti, tuojau buvo susidurta su visa eile sunkenybių. Visų pirma pasirodė, kad neįmanoma dėl finansių aplinkybių visiems LKD valdybos nariams drauge suvažiuoti, todėl Columbus mieste gyvenančio J. M. Laurinaičio vietoje turėjo būti valdybos kooptuotas Clevelande gyvenantis I. Malinauskas, įvairių vadovėlių autorius ir žinomas pedagogas. Toliau, ruošiant LKD įstatus, buvo susidurta su įvairiomis techninėmis kliūtimis, pvz. su visuotinių suvažiavimų galimybiomis, lėšų trūkumu ir kt. Todėl, atsižvelgiant į visas šias kalbinei veiklai labai nepalankias aplinkybes ir prisitaikant prie naujų gyvenimo sąlygų, kiek galint buvo stengiamasi apsieiti be ligšolinių įprastinių, bet šiuo metu neįvykdomų formalių ir vis dėlto statų paruošti tokius, kad jais šiaip taip būtų galima pradėti organizacinį ir koordinacinį bendrinės lietuvių kalbos kultūros darbą. Negalėdama sušaukti steigiamąją LKD susirinkimo, laikinė LKD valdyba (pirm. Pr. Skardžius, sek. St. Barzdukas ir narys I. G. Malinauskas) savo 1950 m. gegužės 27 d. posėdyje apsvaistytą ir priimtą LKD įstatų projektą nutarė paskelbti spaudoje, išsiuntinėti buvusiems LKD nariams bei kitiems žymesniems lietuvių kalbos mylėtojams ir paraginti juos, kur aplinkybės leidžia, tuojau nedelsiant kurti LKD skyrius, apsvaistyti juose jau sudarytą įstatų projektą ir su pastabomis jį grąžinti ligšolinės valdybos pirmininkui. Kai bus įkurti bent keli tokie skyriai ir jų apsvaistytas bei priimtas LKD įstatų projektas, laikinė LKD valdyba tuojau sudarys rinkimų komisiją ir stengsis korespondenciniu būdu išrinkti naują centro valdybą.

Visais su LKD susijusiais reikalais prašome kreiptis šiuo adresu: Pr. Skardžius, 6608 Bliss Ave., Cleveland 8, Ohio.

—Dr. Pr. Skardžius, LKD pirmininkas.

LIETUVIŲ KALBOS DRAUGIJOS ĮSTATAI
Projektas.

I. Bendrieji dalykai

1. Lietuvių gimtąjai kalbai palaikyti, ugdyti ir tobulinti steigiamą Lietuvos Kalbos Draugiją, sutrumpintai LKD vadina.

2. LKD veikia visuose kraštuose, kur yra lietuvių ir kur yra jos veiklai legalių sąlygų.

3. LKD turi juridinio asmens teisę, taip pat savo atspaudą ir išvinišius narių ženklus, kuriuos nustato centro valdyba.

4. LKD centro valdybos būstinė yra ten, kur gyvena daugumas jos narių.

II. Tikslas ir uždaviniai

5. Siekdama savo tikslo (§ 1), LKD:

a) jungia lietuvių kalbininkus, liuanistus mokytojus, lietuviško žodžio menininkus ir visus kitus, kuriems gyvai rūpi lietuvių kalba, jos gyvata ir pažanga;

b) rūpinasi lietuvių kalbos išlikimu privačiame ir viešame gyvenime — šeimos, bažnyčiose, mokyklose, organizacijose ir t.t.

c) įvairiomis priemonėmis (spaudiniais, straipsniais, atsišaukimais, paskaitomis, pasikalbėjimais, lietuvių kalbos kursais ir mokyklomis, kultūrinėmis pramogomis, premijomis ir t.t.) žadina gimtosios kalbos meile bei pagarba ir kovoja su neigiamais jos reiškiniais;

d) svarsto ir sprendžia įvairius gyvybinius lietuvių bendrinės kalbos — rašybos, žodžių darybos, žodyno, naujadarų, skolinių ir kitus klausimus;

e) remia lietuvių kalbai nusipelnčius bei lietuvių kalbą studijuojančius asmenis ir į vargą patekusius savo narius;

f) santykiauja su kitų tautų panašiomis organizacijomis ir atskirais kalbininkais bei kitais asmenimis, kurie domisi lietuvių kalbos mokslu bei praktika.

III. Nariai

6. LKD sudaro: a) nariai, b) garbės nariai, c) lietuvių kalbos rėmėjai.

7. LKD nariais gali būti visi lietuviai ir lietuvių kilmės asmenys, kurių teisiu nėra susiaurinę valstybiniai įstatymai ir kurie nepriklauso prie lietuvių tautos reikalams priešingai organizacijai.

8. LKD narių priima skyrių valdybos ir apie tai praneša centro valdybai.

9. LKD narys:

a) aktyviai remia LKD veiklą;

b) palaiko ir ugdo svarbiausias lietuvių kalbos vertybes — jos kultūrą, dvasią ir grožį;

c) rūpinasi lietuvių kalbos išlikimu ir visomis priemonėmis saugoja nuo nykimo;

d) atlieka LKD organų pavadams pareigas ir vykdo jų nutarimus;

e) moka centro valdybos nustatytą nario mokestį ir kitaip remia draugiją.

10. LKD nario teisės:

a) dalyvauti LKD veikloje ir jos organų rinkimuose;

b) nustatytomis sąlygomis gauti LKD leidžiamą laikraštį ir kitus leidinius;

c) gauti nario pažymėjimą ir teisę nešioti nario ženklą;

d) naudotis pirmenybėmis, kurias nustato LKD organai.

11. Garbės nariais centro valdybos renkami asmenys, kurie yra ypatingai nusipelnę lietuvių kalbai ir LKD.

12. Lietuvių kalbos rėmėjais centro valdybos skelbiami tie asmenys, kurie materialiai (pinigais, turtu ir pan.) remia LKD veiklą.

IV. Vykdomieji organai

13. Vykdomieji LKD organai yra centro valdyba ir kontrolės komisija.

14. Centro valdyba:

a) vadovauja LKD veiklai ir vykdo jos uždavinius;

b) steigia Lietuvių Kalbos Centrus, dalykines sekcijas bei komisijas ir tvirtina jų veikimo taisykles;

c) atstovauja LKD;

d) atlieka kitas pareigas šių įstatų dvasia.

15. Centro valdybą renkami 5 nariai ir 2 kandidatai.

16. Kontrolės komisija:

a) stebi LKD veikimą ir tikrina finansines apyskaitas;

b) savo nutarimus praneša LKD organams.

17. I kontrolės komisiją renkami 2 nariai ir 1 kandidatas.

V. Vykdomųjų organų rinkimas

18. Vykdomiesiems organams rinkti centro valdyba sudaro trijų LKD narių narių komisiją, kuri pradeda veikti iš vieno paskelbtos.

19. Rinkimų komisija skelbia rinkimų laiką, tvarką ir rezultatus.

20. Kandidatus į centro valdybą ir kontrolės komisiją gali siūlyti centro valdyba ir kontrolės komisija, taip pat kolektyviai ne mažiau kaip 3 LKD nariai.

21. Rinkimai vykdomi korespondencijos būdu rinkimų komisijos nustatyta forma.

VI. Skyriai ir apygardos

22. Vietovėse, kur susidaro bent keli nariai, steigiami LKD skyriai.

23. LKD skyriui vadovauja skyriaus valdyba, renkama metiniame skyriaus susirinkime mažiausia iš 3 narių ir 2 kandidatai.

24. Skyriaus valdyba:

a) vadovauja LKD skyriaus veiklai;

b) priima ir skyrių naujus narius ir jų sąrašus siunčia centro valdybai;

c) praneša centro valdybai lietuvių kalbos rėmėjus (žr. § 12);

d) reikalauja centro valdybai savo sumanymus, pageidavimus ir kt.;

e) šalina narius, kurių veikla nesiderina su LKD tikslais, ir juos praneša centro valdybai;

f) surinkto nario mokestio ir kitų pajamų 50% siunčia centro valdybai;

g) vykdo skyriaus susirinkimų nutarimus ir centro valdybos nurodymus.

25. Skyriaus kontrolės komisija renkama metiniame skyriaus susirinkime iš 3 narių ir 2 kandidatai. Ji stebi skyriaus veikimą ir tikrina jo finansines apyskaitas ir savo nuomone praneša skyriaus metiniame susirinkime.

26. Atskirų skyrių apygardiniams reikalams tvarkyti centro valdyba gali įgalioti pajėgesnius vietinius skyrius.

Tokio skyriaus valdyba:

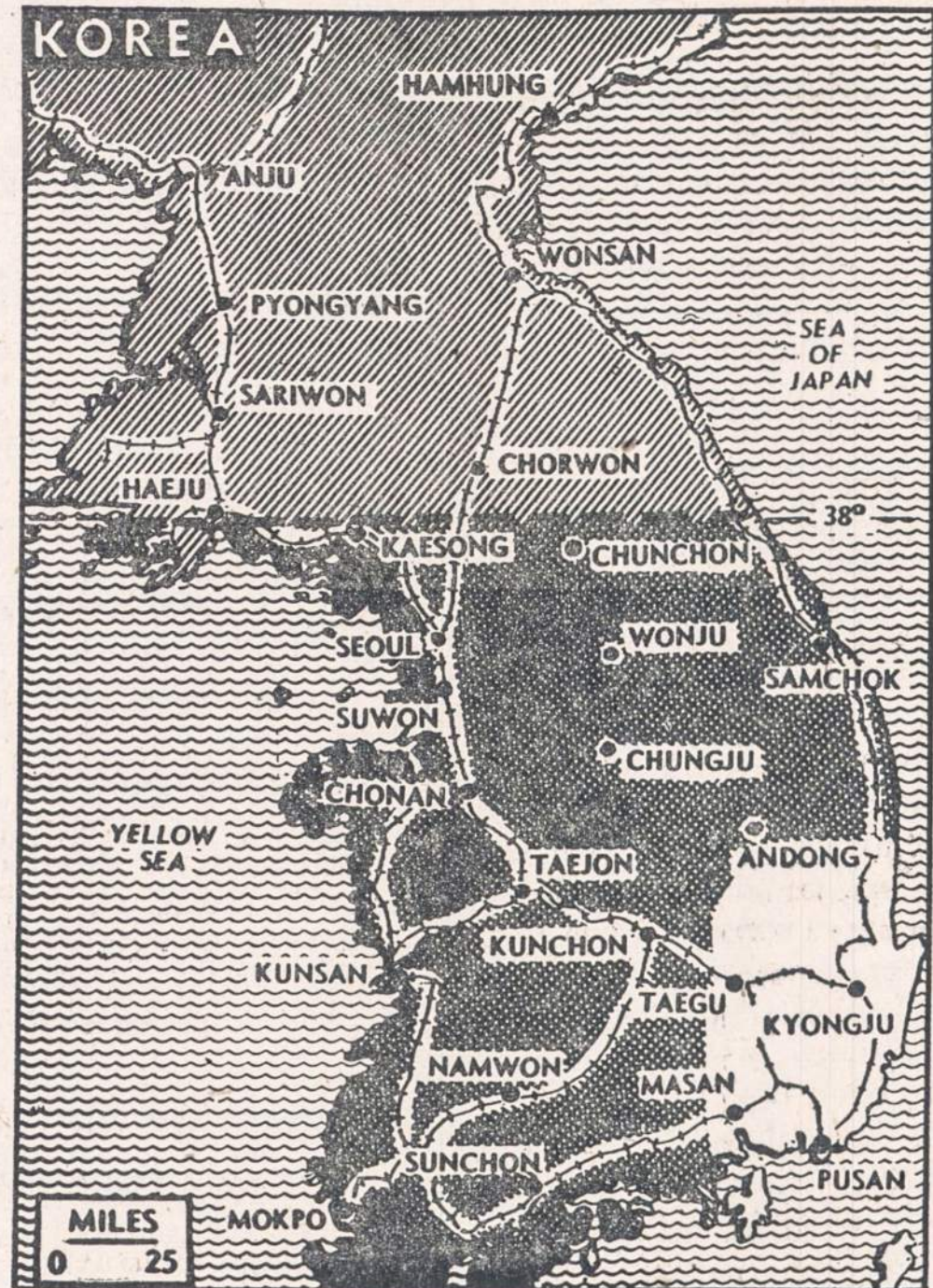
a) derina to krašto LKD skyrių veiklą;

b) palaiko ryšį tarp skyrių ir LKD centro valdybos;

c) reikalauja LKD apygardinių skyrių suvažiavimus;

d) atlieka kitas pareigas šių įstatų dvasia.

VII. Lietuvių Kalbos Centras

Šiame žemėlapyje, parodoma Korėjos karo fronto linija, kur dabar eina mūsų.

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

MOBILIZUOJAMI JŪRININKŲ DALINIAI

Paskelbus visame krašte 80.000 jūrininkų pėstininkų dalinių (marines) savanorių šaukimą, savo dalį turėję atrinkti ir Illinois valstybėje. Pirmieji priimtieji turės išeiti į aktyvią tarnybą nuo rugpjūčio 15 d. iki spalio 31 d.

Per pirmąsias dvi savaites išpauskų 3000 sveikatos tikrintų 209 W. Jackson Blvd. testų 2.083. Naujųjų ėmimo komisijos direktorius Armstrong pareiškė, kad nusikaltusiųjų potvarkius pavadė nebus praneštos FBI tol, kol kiekvienas atvejas skyriumi nebus išstirtas.

MANEVRAI

Didžiausi po II pasaulinio karo pabaigos Illinois manevrai numatomi šią savaitę. Trečią dieną 44-tos tautinės gvardijos pėstininkų divizijos sunkvežimiai išvyksta į stovyklą Mc Coy, Wis., kur kariai atliks 2 savaitių pratimus.

Glenview jūreivį stoty Chicago jūrų laivyno atsargos pėstininkų dalinys, VMF 121,

27. Lietuvių Kalbos Centras:

a) sudaromas iš lietuvių kalbos moksle ir praktikoje pasižymėjusių žmonių;

b) sprendžia įvairius lietuvių kalbos mokslo ir praktikos klausimus;

c) teikia kalbinių patarimų;

d) atlieka kitokius lietuvių kalbos uždavinius.

28. Lietuvių Kalbos Centro narių skaičius ir jų kompetencijos laikas neapibrėžtas. Jie gali būti ir valdybų bei kontrolės komisijų nariai.

Atskiriems klausimams LKC gali kviesti ekspertų.

29. LKC darbo vadovybė sudaro pirmininkas ir sekretorius, renkami pačių LKC narių.

30. LKC centro valdybą atstovauja jo pirmininkas arba kitas kuris jo pavestas asmuo.

31. Kontrolės komisija LKC veiklos netikrina.

VIII. Vidinės tvarkos dalykai

32. Balsavimai LKD atliekami paprasta balsų dauguma.

Mokslu sričiai priklausančiais kalbiniais klausimais nebusuojami.

33. Rinkimai vykdomi slapto balsavimu, jei nėra kitaip nutarimai.

34. Išrinktieji asmenys pareigomis pasiskirsto ir pareigas tiksliai nustato patys. Kandidatai įeina pasišalinus organų nariams.

IX. Lėšos

35. LKD lėšas sudaro narių mokestiai, aukos ir kitokios pajamos. Jos naudojamos draugijos veiklai ir reikalams, numatytiems šiuose įstatuose.

X. Likvidacijos klausimai

36. Likviduojamo skyriaus turtas perduodamas centro valdybai.

37. LKD likviduojama centro valdybos nutarimu, sutinkant kontrolės komisiją. Šiuo atveju jos turtas skiriamas lietuvių kultūriniais reikalams šių įstatų dvasia. Likvidacijos motyvai paskelbiami viešai.

X. Pereinamieji nuostatai

38. Šie įstatai įsigalioja pasirašius už juos ne mažiau kaip dviem LKD skyriams. Keičiami 2/3 skyrių nutarimu.

39. LKD organizavimą darbą atlieka tremtyje (Vokietijoje) veikusios LKD valdyba, esanti Jungtinės Amerikos Valstybėse.

Clevelandas, 1950. V. 27.

pradėjo 15 dienų manevrus. Taip pat manevrus atlieka lakūnų dalinys O'Hare aerodrome, netoli Park Ridge.

REIKALAUJA NESTREIKUOTI

Illinois AFL pirmininkas Reuben G. Soderstrom pareiškė, jog reikalingas darbininkų pasisąžėjimas karo metu nestreikuoti.

AFL Illinois valstybėje turi daugiau kaip 800,000 narių.

Soderstrom pareiškė, jog jei bus įvesta kontrolė tai reikia kontroliuoti tiek kainas, tiek ir algas. Darbininkai turi būti laisvi, jei jie ir pasisąžėsia nestreikuoti. Darbininkai nori, kad su jais būtų tariamasi dėl darbo jėgos ir gamybos.

Soderstrom pabrėžė, jog AFL visada stovėjusi prieš komunizmą. Komunizmo programa žmones daranti vergus visagalyje valstybėje.

PASAULINĖ PARODA CHICAGOJE

Tarptautinė pramonės paroda Chicagoje prasidėjo pirmadienį Navy Pier ir Intern. Theater. Publika gali lankytis antradienį ir ketvirtadienį nuo 7 val. iki 10:30 v. vakarais, o kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį nuo 10 val. ryto.

Kitomis dienomis paroda lankoma pirkėjų.

Paroda atidarė meras Kennelly, perkirpdamas simbolinį kaspiną žirkliėmis, kurios 1943 m. buvo panaudotos atidarant Chicago požeiminį geležinkelį.

Gubernatoriaus Stevensonas Stevens viešbuty suruoštuose parodos atidarymo proga pietuose pareiškė, jog ši paroda pradedanti mechanizmą, kuris skiriamas laisvam prekių pasiekimui mūsų tarpe ir su kitomis tautomis. Jis pažymėjo, jog Amerikos užsienio prekyba siekianti 20 milijonų dolerių per metus ir suteikianti darbo daugeliui tūkstančių amerikiečių. Amerikiečiai eksportuoja du kartus daugiau negu importuoja. Ateity reikės stengtis, kad Amerika daugiau išleistų dolerių importui ir tuo būdu sumažintų kitur dolerių trūkumą.

DEVYNIOLIKMEČIAI AUTO-MOBILIO VAGYS

Trys East Chicago jaunuoliai (vienas 18 metų ir du 19 m.) pavogė iš vieno prekybos E. Chicago 1950 m. modelio automobilį ir ruošėsi važiuoti į Colorado. Kai policija ėmė juos vyti, jie leido 95 mylias per valandą. Radio pagalba išpėjęs priešakinis policijos postas, pagaliau jaunuoliai buvo sulauktyti, užvertus kelią medžiais ir rąstais. Pabėgę į kornų lau-

CLASSIFIED ADVT.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Parduvimi

MANO TEISINGAS PATARNAVIMAS Real Estate reikaluose padarys jums daug gero. Per mane galima nusipirkti arba parduoti būte kokį namą greitai ir pelningai. Taupykite sau. Notarizuojau visokius dokumentus. Parūpinu morkius; duodu draugiškus patarimus, kad jūsų reikalus būtų saugūs ir pelningi. CHARLES URNICH-URNIK, 2500 W. 63rd St., 2 lubos. Tel. Prospect 6-6025, Chicago, 29. Ill.

2 FLATU mūrinis po 6 kambarius, beismontas. Savininkas 1 aukštė. 1850 So. Harding Ave.

PARDAVIMUI mūrinis namas, 4-4 kambarių flatai ir vienas 7 kambarių flata. Tuojau galima užimti 7 kambarių flata. Prieinama kaina. Reikia apliešti miestą dėl nesveikatos. 920 WEST 19th STREET Tel. SEeley 3-4602.

PARINKTINĖ vieta prie vieškelio U. S. 12, arti sankryžos su U. S. 112 keliu. 10 akrų ar mažiau. Pulk nakyvnei vieta, biznis, medelių auginimui, ūkiui, rezidencijai sklypams. Yra kiek trobesių. MILTON E. SCHERER New Buffalo, Mich.

REAL ESTATE-WANTED
Ieško Pirkti Namus Žemę

TUOJAU pirkiau gerą namą Marquette Parke arba kitą gražią vietą. Parke parko tiesiog iš savininko. Pasaukite po 2 valandos diena: GROvehill 6-3746.

FARMS FOR SALE
Ukiai Parduvimui

WISCONSINE

80 akrų farma. Modernūs parankumai, \$14,000. L. MORSE, Rt. 3, Columbus, Wis.

ką, dar jie atsišaudė policijai. Vienas jaunuolių buvo sužeistas. Pas juos rasta kišeniuose dar \$32.

KREMLIUS KOMANDUOJA KOROJOJE

Chicago užsienio santykių taryboje padarė pareiškimą pietų Korėjos prezidento Syngman Rhee patarėja p-lė Louise Yim. Iš jos pareiškimo aiškėja, jog Sovietų Rusijos komunistai aktyviai dalyvauja Korėjos kare.

"Korėjos padėtis nėra civilinis karas", ji sako. "Kremlius komunistai komanduoja šiaurės Korėjos dalinius ir aktyviai dalyvauja kare. Mūsų vyriausybė netiki, kad šiaurės korėjiečiai vartotų sunkiuosius tankus savo brolius užmūsti. Aš pati buvau nusteibinta pietinės Korėjos užpuolimu".

"Mes žinome iš nedaugelio šiaurės Korėjos karininkų, kuriuos mes pažėmė, kad šiaurinės Korėjos kareiviams įsakytas nusižudyti, kai jie esti apsupti. Kartą jau tapai komunistu, tai jau nebegali ištrūkti — turi klausyti arba mirti".

P-lė Yim buvo Korėjos tautinio ansamblio (susirinkimo) narys ir prekybos ir pramonės ministeris prezidento Rhee kabinete. Ji atvyko atostogų į JAV 2 dienas prieš karui Korėjoje prasidedant. Dabar ji neoficialiai pavaduoja prezidentą Rhee.

REIKALAUJA SUSPENDUOTI FARMACININKĄ

Registracijos ir švietimo valstybės departamentas pasiūlė farmacininką Fred I. Schwartz, 4301 South Park Way, suspenduoti 60 dienų. Šis farmacininkas, Dr. T. K. Lawlers, 4321 South Park Way, tvirtinimu, netinkamai paruošęs vaistus.

MAŽIAU SERGA PARALIZU

Sveikatos prižiūrėtojas Dr. Hall pareiškė, jog Chicagoje šiais metais rugpjūčio mėn. susirgimų paraližu 66% mažiau negu praeitais metais. Tikrai 12 susirgimų teuzregistruota per pirmąsias rugpjūčio dienas (gi pėrnai tuo laiku 36). Iš viso šiais metais ligi šiol susirgimų užregistruota 56, iš kurių 2 mirė. Pernai tuo pačiu laiku buvo 101 susirgimas, iš jų 1 mirė.

HELP WANTED-MALE
Reikia Darbininkų

PORTERIO DARBAS

Turi kalbėti angliskai ISLAVINSIME GERA PROGA Nemokamai sveikatos ir nelaimingų atsitikimų apdrauda Kreiptis į Personnel Office

AMBASSADOR HOTELS
1301 No. State St.

VYRU reikia mokytis welding ir machine shop darbo. Mokestis iki \$63.00 ir savaite. Turi kalbėti angliskai. Certified Employment Agency, 111 W. Jackson Blvd.

REIKIA indų plovėjo, 6 dienas savaitėje. Sekmadieniais nedirbama. Geras mokestis. DE LA MAR RESTAURANT 3509 So. Halsted St. REIKALINGAS VIESBUČIO

REIKIA FRY COOK
COLD MEAT MAN
Privatus klubas vidurmiesty. Sekmadienį nereikia dirbti. Nuolat. Puikios darbo sąlygos. Matykite MR. H. BURKART 10 N. DEARBORN

HELP WANTED-FEMALE
Darbininkų Reikia

REIKIA JAUNŲ MOTERŲ

mokytis neįžiūrimai užtaisymo drabužių, šis yra smulkus rankų darbas prie praplysių drabužių. Mes išmokysime jus šio darbo ir mokėsime jums laike mokymosi. Kada įvyksite patyrimą, jūsų uždarbis bus pakeltas. Šis darbas nėra nuo stūky, jūs gausite savaitinę algą. Darbas nuolatinis, pilnai 5 dienas savaitėje. Svari, maloni darbo vieta. Mes taipgi turime vietas patyrimams šiame darbe moterims. Geras mokestis.

NATIONAL WEAVING CO.
Kambarys 915
1525 East 53rd Street.

3 MOTERŲ REIKIA
Patikrinimo darbas. Išlavinsime. Puikios darbo sąlygos. Geras atlyginimas. Ligoninė. Pastovus darbas. Apmokamos atostogos. APCO MFG. CO. 1346 Milwaukee Avenue (ėjimas iš Hermitage)

GIRLS — WOMEN
Experienced Merrow Machine OPERATORS
Night or Day Shift
Excellent Working Conditions.
Good Pay — Hospitalization — Steady Employment. Vacations with pay. APCO MFG. CO. 1346 Milwaukee Ave. (Entrance on Hermitage)

MERGINŲ IR MOTERŲ REIKIA
Pastovius darbus ir applicators Puikios darbo sąlygos Pastovus darbas. Geras atlyginimas. Ligoninė. Apmokamos atostogos. Nedelskite, kreipkitės šiandien. APCO MFG. CO. 1346 Milwaukee Ave. (ėjimas iš Hermitage)

REIKIA 30 moterų. Lengvas darbas prie stalo. Geras atlyginimas. ACORN EMBOSING CO. 4410 Ravenswood Ave.

REIKIA SKALBYKLOS DARBININKŲ
Pastovus darbas. Geras atlyginimas. Patyrimo nereikia. Mes išlavinsime jus. 3935 No. Central Park. arti Irving Park. IRVING 8-9541.

REIKIA TARNAICIŲ
Turi kalbėti angliskai ISLAVINSIME GEROS PROGOS Nemokama sveikatos ir nelaimingų atsitikimų apdrauda. Kreiptis į Personnel Office

AMBASSADOR HOTELS
1301 No. State St.

REIKIA patvyrusių moterų skudurų skirstymo darbiui. Gera alga, nuolatinis darbas Advance Iron & Metal Co., 1144 So. Fairfield Ave., telef. KEdzie 3-4608.

REIKIA šeiminkės prižiūrėjimui 2 vaikų ir 2 suaugusių šeimoms. Valės, kambarys ir geras mokestis. Šaukit po 6 vak. Berkshire 7-3109.

SITUATION WANTED
Ieško Darbo

IESKAU DARBO PRIE NAMŲ. Moku maliauti ir dekoruoti. Taip pat pataisau namus. WALTER WATKINS. 6700 STONY ISLAND AVE. Telefonuokite ryte arba vakare Tel. Hyde Park 3-2516

FURNISHED ROOMS-TO RENT
Gyvenimui Kambariai
RENDON kambarys vyrai be valgio. 6229 S. CAMPBELL AVE.

TO RENT-WANTED
Ieško Renduoti

NUPIRKS baldus arba išdekoruos. Dirbanti pora nori gauti flatą arba apartamentą. Telefonuokite: EUclid 3-2210 tarp 9-6 darbo dienomis.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE

Autai ir Sunkvežimiai Parduvimui

TOBULOS MASINOS

Vieno savininko, visiškai kaip naujos. Kiekviena turi radio, šildytuvą ir visus įrengimus. Garantuojamos. Lengvos išmokėjimo sąlygos.

1949 OLDS. "98" conv. cpe. \$2495
1949 CHRY. Newyorker 4 dr. \$1895
1948 OLDS. "98" 4 durų \$1995
1948 OLDS. "76" 4 durų sedan \$1650
1947 BUICK super 4 durų \$1450
1947 OLDS. "70" 4 durų sedan \$1450
1946 DODGE 4 durų sedan \$1150
1946 PLYMOUTH 4 dr. sedan \$1095
1940 FORD 2 durų sedan \$ 395
1939 PONTIAC 4 dr. sedan \$ 295

Ir daugelis kitokių už kainą jus išsigalit mokėti.

General Motors lengvos sąlygos. Olds, dyleris per ketvirtį amžiaus.

MAY MOTORS SALES

7411 So. Halsted Street

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE

Rakandai ir Įtaisai Parduvimui

RENDON priekinis ir miegamasis kambarys su virtuvės privilegijomis. 5824 So. Rutherford St. (užpakalinis katedžius).

PERSONAL

Asmenų Ieško

NORIU susipažinti su moterimi nejaunesne kaip 20 metų. Aš esu nevedęs, 35 metų ir gero būdo lietuvis. Rašykite: Box 3240, 1739 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

TAVERNA IR NAMAS

pardavimui. 5 kambariai gyvenimui užpakaly. U formos baras. Elektriniai šildytuvai. 5436 WEST 95th STREET Oak Lawn, Ill.

TAVERNA, didelis baras, pilnai įrengta, TV ir kt. Norint galima turėti ir užkandžius. Geras lyssas, 4 kambariai užpakalyje. Reikia parduoti, nes turiu kita biznį. Tuojau galima užimti. Šaukit Canal 6-9471.

TAVERNA, geras dabar veikiantis biznis; dailūs rakandai, "walk-in" šildytuvai; televizija, virtuvės įrengimas ir gyvenimui kambarys. Pakuokijimo kaina greitai pirkėjui. Matykite savininką 2503 W. Fullerton.

REPAIRS-IN GENERAL

Įvairūs Pataisymai

DIDELĖ SUTAUPA DIDELE NUOLAI DA

ant radijų, televizijų, šildytuvų, skalbiamųjų mašinų ir rakandų. Matykite mus, pirmą pirkimo Mes taipgi turime kelis vartotus šildytuvus, skalbyklų ir vacuum valytuvų kainą nuo \$15. Atleikite ir mūsų įstaiga ir pamatykite patys. Mes paimsimė jūsų seną prekę iškeitimui.

A. C. NOVAK & SONS

3428 WEST 63rd STREET
Tel. REPUBLIC 7-2650
CHICAGO 29. ILL.

BUILDING CONTRACTORS

Namų Statytojai — Taisytojai

JOHN G. MEZLAISKIS
GENERALINIS KONTRAKTORIUS IR NAMŲ STATYTOJAS

Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų lotų. Perkam lotus. Reikale kreipkitės, gausite teisingą patarimą už prieinamą kainą. 6649 SO. MOZART STREET Tel. GROvehill 6-6588

JONAS CONRAD TUCK POINTING

BIZNYJE

Atnaujiname nusidėvėjusį namą, pripildome lietus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kambarius ir apie langus. Per daug metų gerai patyres darbe lietuvis. Reikalui priėjus kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GROvehill 6-4177.

BUILDING MATERIAL

Statybai medžiaga.

IS MŪSU LIEKANŲ PROJEKTU
500,000 Pėdų Gerų, Švarių Gerai Sudžiuvusių Lentų.

2x4		5c lin. pėda
2x6		7 1/2c lin. pėda
2x8		10c lin. pėda
2x10		12c lin. pėda
2x12		14c lin. pėda
1x6		3 3/4c lin. pėda
1x4		2c lin. pėda

Ažuolė ir klievo grindims lentos 100 ketvirtainių pėdų \$5.00
Kopečios, vartotos 10-12 pėd. \$2.95
Vidaus fireproof maleva, g. \$1.95
Dury, su frėmais ir jamb. \$6.00
Mes turime įvairius rūšies naujos medžiagos statymui ir taisyimui.

2x4		9c lin. pėda
2x6	</	